

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Vyhodnocení přechodu z daňové evidence na
vedení účetnictví v konkrétní firmě**

Bc. Jana Tůmová

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jana Tůmová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vyhodnocení přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví v konkrétní firmě

Název anglicky

Evaluation of Transition from Tax Evidence to Accounting in Particular Company

Cíle práce

Hlavním cílem práce je návrh jednotlivých kroků přechodu z vedení daňové evidence u konkrétní firmy působící v České republice a vyhodnocení dopadů takového přechodu. Dílčím cílem práce je rozbor základních pravidel vedení daňové evidence a účetnictví podle českých právních předpisů a z toho vyplývajících principů přechodu z jednoho systému na druhý.

Metodika

Pro zpracování diplomové práce budou použity odborné zdroje a informace z účetnictví zvolené účetní jednotky. Na základě kritické analýzy, syntézy a komparace informací z dostupných českých i zahraničních zdrojů budou zpracována teoretická východiska práce. Ve vlastní práci budou analyzovány zvláště postupy při vedení daňové evidence a účetnictví. Pozornost bude také zaměřena na vysvětlení obecných principů přechodu z vedení daňové evidence na účetnictví. Bude vypracován konkrétní návrh postupných kroků přechodu vybrané firmy z vedení daňové evidence na vedení účetnictví a budou posouzeny dopady tohoto přechodu. Při tvorbě úsudku k dosažení stanovených cílů bude použita syntéza dílčích poznatků a metoda dedukce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Daňová evidence, daňový dopad, peněžní deník, podnikatel, přechod, účetnictví, účetní deník, účetní rozvrh, účetní závěrka.

Doporučené zdroje informací

CARDOVÁ Z.: Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 160 s. ISBN 978-80-7357-502-1.

CARDOVÁ Z.: Majetek v daňové evidenci. Praha: Wolters Kluwer, 136 s. ISBN 978-80-7357-431-4.

Česko. Vyhláška č. 500/2002 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zák. č. 563/1991 Sb. o účetnictví.

Česko. Zákon č.563/1991 Sb. o účetnictví.

Česko. Zákon č.586/1992 Sb. o daních z příjmů.

DUŠEK J., SEDLÁČEK J.: Daňová evidence podnikatelů 2015. Praha: Grada, 2015, 136 s. ISBN 978-80-247-5436-9.

KLESTIL J.: Daňová evidence 2014 komplexní řešení. Praha: Anag, 2014, 344 s. ISBN 978-80-7263-863-5.

KOLÁŘOVÁ M.: Velká kniha podnikání. Praha: Rubico, 2013, 184 s. ISBN 978-80-7346-157-7.

ŠTOHL P.: Daňová evidence – praktický průvodce. Praha: Štohl, 2013, 144 s. ISBN 978-80-8723-757-1.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Marta Stárová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vyhodnocení přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví v konkrétní firmě" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Hrádku nad Nisou dne 06. března 2016 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Martě Stárové, Ph.D. (vedoucí práce), Ing. Josefu Čermákovi (konzultace) a Ing. Věře Nižníkové (rozbor odborných podkladů).

Vyhodnocení přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví v konkrétní firmě

Evaluation of the transition from tax records to accounting system in the specific enterprise

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na rozbor přechodu z vedení daňové evidence na účetnictví. Cílem práce je definovat pojmy při přechodu z jedné evidence ekonomické činnosti na druhou a teoretický rozbor tohoto přechodu s cílem modelovat změnu na konkrétním ekonomickém subjektu.

První část diplomové práce je zaměřena na obecnou teorii vedení daňové evidence a účetnictví, definice evidencí ekonomické činnosti a jejich prezentaci. Analýzou zákonných norem a odborné literatury je vytvořen návrh jednotlivých kroků postupu ekonomického subjektu při realizaci přechodu.

Druhá část diplomové práce je zaměřena na aplikaci získaných informací na konkrétní existující ekonomický subjekt. Cílem je realizace přechodu z daňové evidence na účetnictví s kompletním dokončením a možností zahájit vedení účetnictví v následujícím zdaňovacím období.

V závěrečné části je přechod z daňové evidence na účetnictví posouzen z pohledu daňového subjektu, státních úřadů a veřejnosti. Součástí praktického náhledu jsou také názorné účetní výkazy.

Summary

The thesis is focused on the analysis of the transition from tax records to accounting system. The aim is to define the terms of the transition from one type of economic activity to another and theoretical analysis of this transition in order to model the change on a particular economic entity.

The first part focuses on the general theory of tax management, accounting system and the definition of economic activities and their presentation. Following the analysis of legal

standards and professional literature, a draft of the individual process steps has been drawn for the implementation of transition of an economic entity.

The second part of the thesis is focused on the application of information obtained on specific existing economic entity. The aim is to implement the transition from tax records to accounting system with full completion and the possibility to launch the operation of the accounting system in the following tax period.

The final part offers the evaluation of the transition from tax records to accounting system examined from the perspective of a tax entity, the government authorities and the public. There are illustrative financial statements included in the thesis as practical insight.

Klíčová slova

Daňová evidence, účetnictví, daňový dopad, převodový můstek, účetní rozvrh, peněžní deník, účetní deník, ekonomický subjekt, účetní závěrka, daňové přiznání, rozvaha, výsledovka.

Keywords

Tax records, accounting system, tax consequences, transformation bridge, accounts schedule, cash book, financial diary, economic entity, financial statements, tax return, balance sheet, profit and loss.

Obsah

1	ÚVOD.....	2
2	CÍL A METODIKA.....	3
2.1	Cíl práce	3
2.2	Metodika práce	3
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	4
3.1	EVIDENCE EKONOMICKÉ ČINNOSTI	4
3.1.1	Daňová evidence	7
3.1.2	Účetnictví	13
3.1.3	Porovnání účetnictví a daňové evidence	20
3.2	Majetek.....	22
3.2.1	Majetek podnikatele	22
3.2.2	Rezerva na opravu hmotného majetku.....	31
3.2.3	Zásoby	32
3.2.4	Cizí měna.....	33
3.2.5	Mzdová evidence	34
3.2.6	Ostatní evidence.....	34
4	Přechod z daňové evidence na účetnictví	35
4.1	Právní předpisy	35
4.2	Důvody vedoucí k realizaci přechodu na účetnictví.....	35
4.3	Kroky při přechodu z daňové evidence na účetnictví.....	36
5	Návrh postupu u konkrétního subjektu	37
5.1	Informace o subjektu.....	37
5.2	Organizační struktura firmy	37
5.3	Rozbor majetku a dluhů	42
5.4	Převodový můstek.....	56
5.5	Účetní rozvrh	59
5.6	Počáteční rozvaha	59
6	Analýza dopadů změny evidence ekonomické činnosti	62
6.1	Pohled daňového subjektu.....	62
6.2	Pohled státních úřadů	65
6.3	Pohled veřejnosti	71
7	Závěr	76
	Použitá literatura	77
	Seznam tabulek	79
	Seznam grafů	80
	Seznam obrázků	80
	Seznam příloh	80

1 ÚVOD

Ekonomický subjekt se v průběhu své existence rozvíjí, slábne nebo stagnuje. Zároveň ale ovlivňuje své okolí. Informace jsou v dnešní době základem úspěchu.

Základním krokem v ekonomické činnosti je volba způsobu vedení účetní evidence. Výběr ovlivňují potřeby ekonomického subjektu, ale také zákonné normy chránící především okolí subjektu i subjekt samý.

Důležitým aspektem je předmět podnikání, počáteční okolnosti, finanční situace a další faktory, které ovlivňují počáteční rozhodnutí o formě zpracování toku financí ve firmě.

Na počátku podnikatelské činnosti jsou pro subjekt často okolnosti diametrálně rozdílné než v obdobích, kdy firma rozvine svou činnost. Nežádka dochází k situacím neočekávané expanze.

Cílem práce je zhodnotit vliv volby vedení účetní evidence (daňová evidence x účetnictví) na samotný subjekt a na vnější okolí (veřejnost, obchodní partneři, státní úřady).

Leckdy už samotná volba typu obchodního subjektu rozhodne o způsobu vedení účetní evidence. Fyzické osoby na rozdíl od právnických osob mají v určitých zákonných mantinelech možnost volby typu účetní evidence. Daňovou evidenci jsou mnohdy schopni vést sami bez potřeby vyhledávat kvalifikovanou účetní firmu. Často pak spolupracují s daňovými či účetními poradci a svými silami vedenou daňovou evidenci nechávají u odborníka pouze pod dozorem.

Mohou nastat ale situace, které donutí podnikatelský subjekt k přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Jednou z variant může být značný nárůst podnikatelské činnosti, při kterém dojde k překročení zákonných podmínek pro vedení účetnictví. Podobný nárůst může ale také vést k rozšíření nutně evidovaných položek (hmotný majetek, pohledávky, závazky apod.), při kterém sice nebudou splněny zákonné podmínky pro vedení účetnictví, ale pokračování ve vedení daňové evidence by vedlo k nepřehlednosti, ztrátě kontroly nad podnikatelskou činností a finanční pastí spojené s pomalým krachem subjektu.

2 CÍL A METODIKA

V následujících řádcích je definován cíl práce a metodika, dle které se bude postupovat.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je návrh jednotlivých kroků přechodu z vedení daňové evidence u konkrétní firmy působící v České republice a vyhodnocení dopadů takového přechodu. Dílčím cílem práce je rozbor základních pravidel vedení daňové evidence a účetnictví podle českých právních předpisů a z toho vyplývajících principů přechodu z jednoho systému na druhý.

2.2 Metodika práce

Pro zpracování diplomové práce budou použity odborné zdroje a informace z účetnictví zvolené účetní jednotky. Na základě kritické analýzy, syntézy a komparace informací z dostupných českých i zahraničních zdrojů budou zpracována teoretická východiska práce. Ve vlastní práci budou analyzovány zvlášť postupy při vedení daňové evidence a účetnictví. Pozornost bude také zaměřena na vysvětlení obecných principů přechodu z vedení daňové evidence na účetnictví. Bude vypracován konkrétní návrh postupných kroků přechodu vybrané firmy z vedení daňové evidence na vedení účetnictví a budou posouzeny dopady tohoto přechodu. Při tvorbě úsudku k dosažení stanovených cílů bude použita syntéza dílčích poznatků a metoda dedukce.

Vlastní práce vychází z právních předpisů platných k 31.12.2014. K tomuto datu nebyl v zákonech definován pojem jednoduché účetnictví. K jeho znovuzavedení do účetní praxe dochází až v roce 2016, kdy došlo k velké úpravě zákona o účetnictví.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V teoretické části práce jsou popsány druhy vedení evidence ekonomických činností a jejich legislativní úpravy. Obsahem první části této kapitoly je náhled na daňovou evidenci a její výhody. Obdobným postupem je následně posouzeno i účetnictví.

V další kapitole jsou vybrané položky v podnikatelské činnosti okomentované z pohledu jednotlivých druhů vedení evidence ekonomických činností. Výstupy z jednotlivých druhů evidence mají dopad na zobrazení činnosti podnikatelského subjektu, vzhledem ke státním úřadům a veřejnosti či možným obchodním partnerům.

3.1 EVIDENCE EKONOMICKÉ ČINNOSTI

V platných zákonech ČR není definován souhrnný pojem, který by zahrnoval účetnictví a daňovou evidenci. V obou případech jde o nástroj k zpřehlednění výsledků obchodní činnosti podnikatelského subjektu.

Pojem evidence ekonomické činnosti

Evidence ekonomické činnosti je souhrn záznamů vycházející z podnikatelské činnosti subjektu, zobrazující ekonomický stav subjektu a směřující ke stanovení základu daně. Slovem „daně“ jsou myšleny především daň z příjmu a daň z přidané hodnoty.

U dalších daní, převážně majetkových (daň silniční, daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí, daň dědická, daň darovací), dochází ke stanovení základu daně z podkladů úředních listin (např. technický průkaz vozidla, list vlastnictví, znalecký posudek) a nelze k jejich stanovení využít účetní evidenci.

Druhy evidence ekonomické činnosti

V České republice jsou zákonem stanoveny dva základní druhy evidence ekonomické činnosti a to daňová evidence a účetnictví. Od 1.1.2016 je po výrazné úpravě zákona o účetnictví zavedeno znovu jednoduché účetnictví. Vzhledem k tomu, že tato práce vychází

z právních předpisů platných k 31.12.2014, nebude pojem jednoduché účetnictví implementován. Zákonné podmínky pro určení typu vedení evidence ekonomické činnosti jsou zákonem stanoveny především pro vedení účetnictví. Uvedeny jsou na str. 8 této diplomové práce.

Ekonomické subjekty, které tyto podmínky nesplňují, mohou vést daňovou evidenci.

Daňová evidence je zakotvena v zákoně č.586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů §7b daňová evidence.

Účetnictví je vymezeno zákonem č.563/1991 Sb. Zákon o účetnictví.

Daňová evidence nebo účetnictví

Před vlastním zahájením podnikání se fyzické osoby ocitají před rozhodnutím, zda zvolit vedení účetnictví nebo využít podstatně jednodušší formu evidence ekonomických činností daňovou evidenci.

Podle Cardové (2010) je zásadní rozlišení daňové evidence a účetnictví zejména ve vymezení okamžiku, kdy bude transakce zaznamenána. Mohou nastat dvě možnosti:

1. rozhodující pro zaznamenání transakcí je pohyb peněz
2. rozhodující je okamžik, kdy operace nastala.

Daňová evidence je založena na první z uvedených možností, kdy je rozhodující tzv. peněžní báze. Účetnictví je založeno na druhé možnosti, jedná se o tzv. aktuální bázi Cardová (2010).

Vedení účetnictví sebou přináší náročné požadavky na odborné znalosti a zkušenosti v oboru. Ve většině případů účetní jednotky pověřují vedením účetnictví externí účetní firmy nebo přijmou do pracovního poměru kvalifikovaného zaměstnance na pozici účetní. Tyto kroky sebou nesou nezanedbatelné finanční výdaje a zároveň je nutné zasvětit do podnikatelské činnosti a obchodního tajemství i třetí osobu nezávislou na předmětu podnikání a zájmech podnikatele.

Dalším argumentem pro závažnost rozhodnutí je jistě i zákonná povinnost ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí pěti po sobě jdoucích účetních období, ve kterých se vedlo účetnictví. Výjimku tvoří pouze ukončení podnikatelské činnosti (Kadlec, 2014).

Daňová evidence se oproti účetnictví vyznačuje svou jednoduchostí. Její aplikace nevyžaduje téměř žádné účetní znalosti. Pro vedení daňové evidence nejsou předepsány povinné výkazy a ani se nesestavuje na konci zdaňovacího období účetní závěrka. V praxi se používá peněžní deník pro evidenci příjmů a výdajů, kniha pohledávek a dluhů, knihy majetku či knihy zásob.

Účetnictví naopak nabízí velký prostor pro komplexní řízení podnikatelské činnosti, snadné získávání informací nutných pro zásadní rozhodování a dokáže včas odhalit případné nežádoucí trendy vedoucí k destabilizaci ekonomického subjektu.

Rozhodnutí o typu vedení evidence ekonomické činnosti bude tedy záviset na základních potřebách a cílech subjektu, na jeho ekonomické stabilitě a rozvoji.

Základní rozdíly mezi oběma typy vedení evidence ekonomické činnosti jsou jednoduše znázorněny v následující tabulce:

Tabulka 1: Rozdíly obou typů vedení evidence ekonomické činnosti

	Daňová evidence	Účetnictví
Zákonná úprava	Zákon o daních z příjmů	Zákon o účetnictví
Evidované prvky	Příjmy a výdaje	Náklady a výnosy
Evidence záznamů	Peněžní deník	Hlavní kniha
Základ daně	Rozdíl mezi příjmy a výdaji	Rozdíl mezi výnosy a náklady
Předmět zdanění	Zdanitelné příjmy	Zdanitelné výnosy

Zdroj: Vlastní zpracování dle právních předpisů ČR

Základní rozdíly spočívají především ve složitosti vedení účetnictví, pro které existuje na rozdíl od daňové evidence samostatný zákon. Daňová evidence je zaměřena pouze na zachycení chronologického finančního toku a nevysvětluje složitější vazby uvnitř a vně subjektu.

3.1.1 Daňová evidence

Daňová evidence jako pojem vznikla v roce 2004 novelou zákona o účetnictví. Touto novelou došlo k zrušení jednoduchého účetnictví a tato forma evidence ekonomické činnosti byla nahrazena daňovou evidencí.

Lze konstatovat, že jednoduché účetnictví bylo nahrazeno daňovou evidencí. Pro daňové subjekty nešlo o významnou změnu, protože daňová evidence funguje na podobném principu. Daňová evidence musí ziskové organizace používat od roku 2004. Nově od 1.1.2016 je možné opět používat jednoduché účetnictví. Účetnictví je povinné pouze pro účetní jednotky (Dušek, 2008).

Daňová evidenci je legislativně vymezena §7b zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmu. Jejím obsahem jsou příjmy, výdaje, dluhy a majetek podnikatele. Jde o majetek podnikatele, který je potřebný pro provozování podnikatelské činnosti. Ve zmíněném ustanovení §7b zákona č.586/1992 Sb. lze dohledat vymezení obsahu daňové evidence, metody oceňování majetku a dluhů a odkaz na inventarizace a archivaci. Není stanovena ani doporučena forma a způsob vedení daňové evidence. V praxi tak došlo k využití již existujících nástrojů určených pro jednoduché účetnictví a tyto byly s velmi malou technickou úpravou znovu zavedeny pro vedení daňové evidence (Česko, Zákon o daních z příjmu, 1992).

Výstižně definuje daňovou evidenci zákon o daních z příjmů č. 586/1992 sb. Daňová evidence podle zákona slouží ke zjištění základu daně z příjmů a eviduje údaje o příjmech a výdajích a dále obsahuje údaje o majetku a závazcích konkrétní fyzické osoby. Tyto údaje jsou platné ke konci zdaňovacího období a jsou členěny pro potřeby zjištění základu daně.

Daňová evidence je výhodná z pohledu nižší administrativní náročnosti a poměrně nízkými nároky na výpočetní techniku. Nevýhodou daňové evidence je její nepoužitelnost pro řízení firmy, protože slouží především ke stanovení daňové povinnosti. Podnikateli poskytuje přehled o pohybu a stavu majetku a závazků. Daňovou evidencí se zpracovávají daňové a účetní doklady, které podnikatel eviduje a uchovává (Dušek, Sedláček, 2015).

Každý plátce DPH má podnikatelský účet. Tento bankovní účet musí zaregistrovat u finančního úřadu. Je potřeba také upozornit na skutečnost, že podle zákona o omezení

plateb v hotovosti, se u plateb nad 15 tis. eur musí používat bezhotovostní platební styk (Pilátová, 2012).

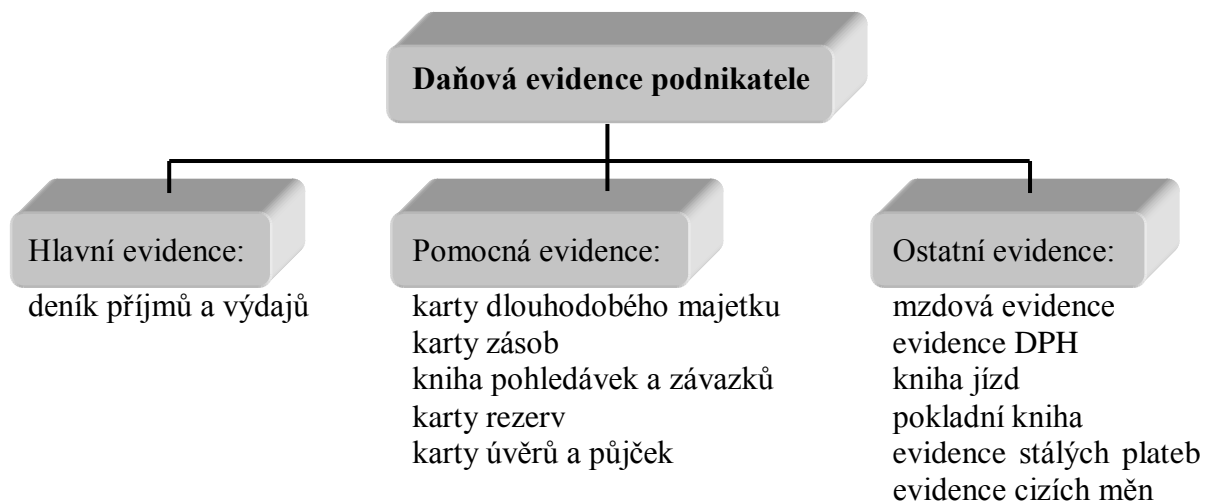
Podmínky pro možnost vedení daňové evidence jsou stanoveny zákonem č.563/1991 Sb. o účetnictví. Subjekt, který nenaplní podmínky pro vedení účetnictví, může vést daňovou evidenci:

- daňovou evidenci mohou vést pouze tuzemské fyzické osoby, které se nerozhodly vést účetnictví dobrovolně. Tyto fyzické osoby nesmí být zapsané v obchodním rejstříku,
- obrat subjektu nesmí přesáhnout 25 mil. Kč za rok,
- fyzická osoba nesmí být účastníkem sdružení, kde alespoň jeden z účastníků vede účetnictví,
- daňovou evidenci nemohou vést fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- daňovou evidenci nemohou vést organizační složky státu.

Z výše uvedeného je patrné, že účetnictví má vždy přednost před daňovou evidencí. Zjednodušeně řečeno, daňovou evidenci je možné použít, pokud nenastane povinnost pro vedení účetnictví.

Schéma přehledně znázorňuje položky evidované v daňové evidenci.

Schéma 1: Daňová evidence podnikatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle právních předpisů ČR

Jednoduchost daňové evidence je postavena na různorodosti vedlejších evidencí a podkladů.

Legislativní úprava daňové evidence

Daňovou evidenci upravuje zákon o daních z příjmů č. 586/1992 sb. Složky majetku v daňové evidenci jsou obsahově vymezeny ve zvláštních právních předpisech o účetnictví. Tyto složky majetku podléhají evidenci a jsou pro ně definovány metody oceňování majetku a dluhů. Legislativou není předepsána forma vedení daňové evidence. Povinností je ale uchovávat daňovou evidenci za zdaňovací období, u kterých stále běží lhůta s možností vyměřit daň podle zákona o daních z příjmů (Dušek, Sedláček, 2012).

Inventarizace v daňové evidenci

Podnikatel na konci zdaňovacího období provádí inventarizaci. Vlastní rozdíly mezi daňovou evidencí a skutečným stavem majetku a závazků jsou uvedeny v daňovém přiznání. Mimo to slouží daňová evidence také ke stanovení daně z přidané hodnoty (Dušek, Sedláček, 2015).

Zákon o daních z příjmu neurčuje způsob, jak má podnikatel skutečné stavy zásob a hmotného majetku zjistit. Využívá se tedy běžné sčítání, měření nebo vážení. Tento způsob se označuje jako fyzická inventura. Nelze ji ale použít vždy. Pokud nelze využít výše uvedené postupy musí podnikatel pracovat s dalšími doklady jako smlouvy či faktury a pokusit se zjistit skutečný stav z těchto dokladů. Způsob zjištění skutečného stavu z dokladů označujeme jako dokladová inventura (Pilátová, 2012).

Inventarizace majetku a závazku není povinná. Skutečný stav zásob, hmotného majetku, závazků a pohledávek je ale potřeba na konci zdaňovacího období zjistit a to pro účely stanovení základu daně z příjmu. O inventarizaci se sepisuje zápis a o rozdíly se upravuje základ daně. Daňově uznatelná je ztráta pouze do výše náhrady (Dušek, Sedláčka, 2015).

Vedení daňové evidence

Daňová evidence eviduje příjmy a výdaje. To je nejvýznamnější rozdíl mezi účetnictvím a daňovou evidencí. V účetnictví se účtuje o výnosech a nákladech. Rozdíl je tedy ve zjišťování výsledku hospodaření. V daňové evidenci se zjišťuje rozdíl mezi příjmy a výdaji, v účetnictví se porovnávají výnosy a náklady. V daňové evidenci se v zásadě sleduje pouze tok peněz.

„Příjem“ je v daňové evidenci zaevidován v okamžiku obdržení platby. „Výnos“ se v účetnictví zaúčtuje v okamžiku uskutečnění ekonomické transakce. Tento časový údaj velmi často předchází vlastní provedení platby. Shodně tomu je i při definici rozdílu mezi výdaji a náklady. Příjmem se rozumí peněžité i nepeněžité plnění, které získává podnikatel v průběhu podnikání. Výdaje mohou mít stejně jako příjmy peněžitou i nepeněžitou podobu.

Evidence příjmů a výdajů

Časové a finanční údaje o příjmech a výdajích tvoří hlavní součást daňové evidence. U podnikatelů, kteří uplatňují výdaje podle §24 zákona o daních z příjmů, vstupují do daňové evidence veškeré příjmy z podnikatelské činnosti a výdaje spojené s majetkem zahrnutým v obchodním majetku (Dušek, Sedláček, 2015).

Mezi příjmy patří nejen peněžní a nepeněžní plnění, ale také příjmy dosažené směnou. V evidenci příjmů by měly být zachyceny příjmy, jsoucí předmětem daně. Členění těchto příjmů by mělo sloužit pro zjištění základu daně. Přijímá-li podnikatel také platby v hotovosti, je povinen evidovat i denních tržby.

Mezi výdaje opět patří kromě peněžních také daňové výdaje nepeněžní. Patří mezi ně například odpisy a tvorba rezerv. Jde o výdaje na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, které snižují základ daně poplatníka (Dušek, Sedláček, 2015).

Výdaje, které byly už jednou uplatněny v minulém zdaňovacím období, nelze opětovně uplatnit.

Deník příjmů a výdajů

Deníku příjmů a výdajů je označován jako peněžní deník. Již z názvu vyplývá, že slouží k evidenci příjmů a výdajů. Do peněžního deníku by měly být zahrnuty alespoň tyto údaje:

- označení dokladu
- datum transakce
- popis transakce
- evidence příjmů, které jsou předmětem daně z příjmu
- evidence přijaté a zaplacené daně z přidané hodnoty
- evidence výdajů souvisejících s příjmem, který je předmětem daně z příjmu
- evidence úprav podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmu

Pro každou transakci je vyhrazen jeden řádek peněžního deníku. Zápisy jsou v deníku realizovány chronologicky (Dušek, Sedláček, 2015).

I přestože poplatník není povinen sledovat veškeré příjmy a výdaje, je vhodné tak z důvodu opatrnosti činit (Pilátová, 2012).

Daňová evidence pohledávek a závazků

Pohledávkou je nárok věřitele na úhradu smluvně dohodnuté ceny. Je majetkem podnikatele a vyrovnává časový nesoulad mezi okamžikem poskytnutí výkonu dodavatelem a okamžikem úhrady odběratelem (Kolářová, 2013).

Pohledávky a závazky, které vznikají během podnikáním, se zapisují do knihy pohledávek a závazků. Podle Sedláčka (2012) je vhodné, aby v knize pohledávek a závazků byly uvedeny tyto údaje:

- pořadové číslo řádku knihy
- označení dokladu
- specifikace dlužníka, věřitele
- druh pohledávky
- částka
- datum vystavení dokladu
- datum splatnosti

- datum úhrady
- označení dokladu úhrady
- poznámka v případě potřeby

Ze zákona není povinnost knihu pohledávek a závazků vést. Pro podnikatele je to ale jediná možnost jak závazky a pohledávky evidovat. Vlastní forma není důležitá. Záleží jen na podnikateli, jaké priority si pro evidenci pohledávek a závazků zvolí. Vždy ale musí být zřejmá daňová povinnost (Pilátová, 2012).

Evidence daně z přidané hodnoty

DPH se může evidovat v knize pohledávek a závazků. Může se ale evidovat i nad rámec dosud zmíněných evidencí (peněžní deník, kniha pohledávek a závazků) samostatnou evidencí. Pro účely přiznání k dani z přidané hodnoty se evidence DPH rozděluje na vstup a výstup pro všechny sazby daně. Z evidence musí být patrná výše daňové povinnosti za každé zdaňovací období. Daň na výstupu poplatník přiznává ke dni uskutečnění zdanitelného plnění. Daň na vstupu naopak uplatňuje jako nárok na odpočet v den, kdy má k dispozici daňový doklad o přijatém zdanitelném plnění. Nárok může uplatit v okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění pouze v případě, že již k tomuto zdanitelnému plnění obdržel i daňový doklad. Daňová povinnost i nárok na odpočet se zapisuje do evidence DPH a prokazuje se předložením daňového dokladu. Podnikatel, který vede daňovou evidenci, nemá povinnost přiznat daň na výstupu ke dni přijetí platby, pokud tomu předchází den uskutečnění zdanitelného plnění (Dušek, Sedláček, 2012).

Evidence krátkodobého finančního majetku

Peníze, účty v bankách, ceniny a cenné papíry splatné do jednoho roku jsou označovány jako krátkodobý finanční majetek. Jak je již výše uvedeno, je podnikatel povinen v případě, že přijímá platby v hotovosti, vést záznamy o denních tržbách. Aktuální zůstatek na konci roku se zjišťuje fyzickou inventurou. Pohyb na bankovních účtech se do deníku příjmů a výdajů zapisuje až po obdržení bankovního výpisu. Výpis z bankovního účtu podnikatel obdrží zpravidla jednou za měsíc.

Úpravy před uzavřením deníku příjmů a výdajů

K poslednímu dni zdaňovacího období (kalendářního nebo hospodářského roku) uzavírá podnikatel jednotlivé složky daňové evidence. Uzavřením daňové evidence zjistí podnikatel následující údaje:

- celkovou výši zdanitelných příjmů a daňových výdajů
- stav neuhrazených pohledávek a dluhů
- stav peněžních prostředků na hotovosti a bankovních účtech
- stav ostatního majetku a dluhů

Posledními zápisy v deníku příjmů a výdajů jsou nepeněžní operace (např. tvorba rezerv nebo odpisy). Před samotným uzavřením daňové evidence se fyzickou a dokladovou inventurou zjistí skutečný stav majetku a dluhů podnikatele. Vzniklé rozdíly se následně také zanesou do daňové evidence. Posledním krokem, který vychází z uzavřené daňové evidence, je vyplnění daňového přiznání a jeho podání k finančnímu úřadu. (Dušek, Sedláček, 2015)

3.1.2 Účetnictví

V účetnictví jsou cenné informace pro majitele firem. Vlastnictví firmy a její řízení je ve větších společnostech často oddělené. Je proto snaha celoplošně ve světě chránit zájmy vlastníků tím, že povinné vykazování pro firmy je zákonem definované a v předepsané formě (Guruprasad, 2009).

Základní předpisem pro vedení účetnictví je zákon o účetnictví. Obsahuje kompletní informace o předmětu, rozsahu a způsobu vedení účetnictví. Definuje účetní doklady, účetní zápisy, knihy a účetní závěrku. Popisuje také způsoby oceňování majetku, inventarizaci a způsob archivace účetních záznamů.

Vedle zákona o účetnictví existuje několik prováděcích vyhlášek. Pro podnikatele je určena vyhláška č. 500/2002 Sb. Obsahuje základní účetní metody a navazuje na zákon o účetnictví.

Ministerstvo financí dále vydalo České účetní standardy zajišťující soulad při využívání účetních metod jednotlivými účetními jednotkami. Tyto standardy zahrnují popis účetních metod a postupy účtování.

Účetnictví musí vést všichni, kteří nemohou vést daňovou evidenci. Subjekt, který vede účetnictví, se nazývá účetní jednotkou.

Účetnictví je firemní informační systém, který se znázorňuje majetek subjektu z pohledu druhu majetku např. budovy, zásoby, pohledávky, peníze apod. (aktiva), ale zároveň z pohledu zdroje financování tohoto majetku např. vlastní či cizí zdroj (pasiva). Proto bylo dříve účetnictví označeno jako podvojně účetnictví. Tento dvojitý pohled je označován jako bilanční princip. Aktiva se vždy musí rovnat pasivům (Cardová, 2010).

Podle Strouhala (2012) je účetnictví definováno také jako systém podávající informace o hospodářských operacích, při kterých dochází ke změně struktury a výše majetku nebo závazků firmy v průběhu její existence. Informace zachycují strukturu a výši majetku účetní jednotky, její závazky a vlastní kapitál.

Účetní případy jsou zaznamenány podvojně a souvztažně (vždy na dvou účtech). Každý účet má stranu MD (Má dáti) a D (Dal). U aktivních účtů je záznam na straně MD veden jako růst aktiv a naopak záznam na straně D jako úbytek aktiv. U účtů pasivních je na straně MD evidován úbytek pasiv a na straně D jejich růst.

Vedle aktivních a pasivních účtů jsou v účetním systému dále účty nákladové a výnosové. U nákladových účtů se přírůstek zaznamenává na straně MD a naopak růst zůstatku účtů výnosových je evidován na straně D. Rozdíl mezi výnosy a náklady je zisk v případě vyšších výnosů a ztráta v případě vyšších nákladů (Cardová, 2010).

Legislativní úprava účetnictví

Účetnictví je upraveno zákonem o účetnictví 563/1991 Sb., dále v prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. k tomuto zákonu a českými účetními standardy, ve kterých jsou uvedeny postupy účtování. Důležitým zdrojem informací pro účtování je také zákon o daních z příjmů, zákon o rezervách, občanský zákoník a případně další zákony, na které již zmíněné zákony odkazují (Strouhal, 2012).

Vedle univerzálního vedení účetnictví si každá účetní jednotka vytváří vlastní vnitropodnikové směrnice. Tyto směrnice slouží k aplikaci zákonných norem na individuální potřeby a požadavky samotné firmy. Je také zapotřebí sestavit a průběžně dle dopadů vlastní činnosti upravovat a doplňovat účtový rozvrh. Je to seznam všech používaných účtů konkrétní firmy. U každého subjektu je shodná syntetická část účtového rozvrhu, ale analytické drobnější členění je přizpůsobeno vlastním potřebám subjektu (Cardová, 2010).

Vymezení účetních jednotky

Zákonem o účetnictví č. 586/1992 sb. je definováno několik skupin fyzických osob povinných vést účetnictví. Stávají se tak účetní jednotkou. Účetní jednotkou odpovídající parametrově zkoumanému subjektu je:

- fyzická osoba, podnikatel, zapsaný v obchodním rejstříku
- fyzická osoba, podnikatel, jehož obrat přesáhl za předchozí kalendářní rok 25 mil. Kč ve vztahu k zákonu o dani z přidané hodnoty
- fyzická osoba, která se dobrovolně rozhodla vést účetnictví

Účetními jednotkami jsou zároveň všechny právnické osoby (Dušek, Sedláček, 2015).

Fyzická osoba nevede účetnictví teprve od okamžiku, kdy se ze zákona stane účetní jednotkou. Tím, že se podnikatel rozhodne pro vedení účetnictví dobrovolně, musí vést účetnictví během celého účetního období (Dušek, 2008).

Fyzické osoby mohou zpracovávat účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Rozdíly oproti vedení účetnictví v plném rozsahu, jsou tyto:

- účtový rozvrh lze používat pouze s účtovými skupinami
- účetní deník lze spojit s hlavní knihou
- není zapotřebí používat analytické a podrozvahové účty
- majetek a závazky se nemusí ke konci účetního období oceňovat
- není zapotřebí oceňovat reálnou hodnotou
- účetní závěrka se sestavuje ve zjednodušeném rozsahu (Cardová, 2010)

Doporučuje se ale účetnictví vést v plném rozsahu. A to především z důvodu nesrovnatelně vyšší vypovídací schopnosti než jakou má zjednodušený rozsah (Dušek, 2008).

Zákonem o účetnictví je dále stanoveno, v jakém časovém rozsahu účetní jednotky musí vést účetnictví:

- ode dne zápisu do obchodního rejstříku do okamžiku výmazu z obchodního rejstříku
- dosáhnou-li podnikatelé podle zákona o DPH obrat 25 mil. Kč, stanou se účetní jednotkou následující rok po roce, ve kterém tento obrat dosáhli. Účetnictví ale povinně vedou až v roce následujícím po roce, kdy se vzhledem k dosažení obratu stali účetní jednotkou. Účetnictví musí vést až do okamžiku, kdy přestanou být účetní jednotkou.
- pokud se podnikatel rozhodl vést účetnictví dobrovolně, je povinen vést účetnictví od zahájení účetního období, kdy se rozhodl vést účetnictví až do konce období, kdy se opět dobrovolně rozhodl vedení účetnictví ukončit. Skončit s vedením účetnictví nemohou dříve, jak po uplynutí pěti po sobě následujících účetních období. (Dušek, 2008).

Účetní principy a zásady

Hlavní zásada pro vedení účetnictví je sestavení účetní závěrky vycházející z podkladů vedeného účetnictví tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz o firmě a její finanční situaci (Cardová, 2010).

V zákoně o účetnictví jsou uvedeny hlavní zásady a principy pro vedení účetnictví:

- účetní období je 12 po sobě jdoucích měsíců (kalendářní nebo hospodářský rok)
- účtuje se o stavu a pohybu aktiv či pasiv, dále o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření
- oceňuje se v českých korunách a v historických cenách
- používá se „akruální“ báze – účtuje se v okamžiku, kdy došlo k účetnímu případu a ne při toku peněz
- účtuje se pouze o případech, které jsou podloženy účetním dokladem
- mezi dvěma účetními obdobími by měly být použité shodné účetní metody

- má se za to, že účetní jednotka má neomezené trvání
- aplikuje se zásada opatrnosti (pohledávky nepřeceňovat, závazky nepodceňovat)
- aplikuje se zásada neměnnosti metod použitých v účetnictví (Cardová, 2010).

Další zásady pro vedení účetnictví jsou například:

- zásada účetní jednotky - účetnictví je zpracováváno pouze pro jednu firmu
- zásada stálé kupní síly měnové jednotky - nezohledňuje se inflace
- zásada nestrannosti - účetní výkazy vycházejí z ověřitelných skutečností
- zásada stanovení výsledku hospodaření v pravidelných intervalech - účetní jednotka stanovuje výsledek hospodaření jednou za kalendářní či hospodářský rok
- zásada přednosti obsahu před formou - podstatnější je obsah účetnictví, než vlastní forma jakou je vykazováno
- kritérium cena versus užitek - není vhodné se zabývat malými odchylkami, bude-li jejich zpřesnění dražší, než je jejich užitek (Strouhal, 2012).

Není snadné aplikovat všechny zásady najednou. I zákony jsou někdy v rozporu. Z tohoto důvodu vznikly Mezinárodní účetní standardy. Jejich cílem je sjednotit všechny národní účetnictví a vytvořit bezchybný funkční účetní systém.

Pro vedení účetnictví jsou využívány tyto účetní knihy:

- deník - jsou zde účetní případy zaznamenávány chronologicky
- hlavní kniha - účtování operací na syntetické účty z pohledu věcného
- kniha analytických účtů - podrobněji rozvedené účetní operace syntetických účtů
- kniha podrozvahových účtů - účtování o majetku, který není ve vlastnictví účetní jednotky, ale na který má užívací právo (Strouhal, 2012).

Je vhodné členit výnosy a náklady pod analytické účty a tyto zároveň přizpůsobit zákonu o daních z příjmů. A to především z pohledu daňové uznatelnosti nákladů (Cardová, 2010).

Účetní závěrku je účetní jednotka povinna archivovat po dobu 10 let. Zároveň je povinna archivovat účetní doklady a účetní knihy po dobu pěti let.

Účetní záznam

Základním prvkem účetnictví je účetní záznam. Soustava účetních záznamů tvoří účetnictví. Účetní záznamy se mohou chápat jako data nesoucí informace týkající se

předmětu účetnictví. Shrnutím všech účetních záznamů jsou účetní výkazy a výroční zprávy.

Za účetní záznamy lze považovat účetní doklady, účetní knihy, účetní zápisy, inventurní soupisy, odpisový plán, účtový rozvrh či účetní závěrku.

Způsoby oceňování majetku a závazků v účetnictví

V účetnictví není při oceňování mnoho rozdílů v porovnání s oceňováním v daňové evidenci. Několik odlišností ale lze nalézt. Majetek a závazky se oceňují:

- k rozvahovému dni
- k okamžiku uskutečnění účetního případu

V účetnictví se při oceňování používají tyto druhy cen:

- pořizovací cena
- vlastní náklady
- reprodukční pořizovací cena
- jmenovitá hodnota
- zůstatková cena
- tržní cena
- reálná hodnota

Jednotlivé druhy majetku jsou oceňovány různými druhy cen. Dlouhodobý majetek se oceňuje cenou zůstatkovou a pořizovací, vlastními náklady, cenou reprodukční pořizovací a cenou tržní. Pro zásoby je využívána cena pořizovací, cena tržní, reprodukční pořizovací cena a vlastní náklady. U pohledávek se aplikuje jmenovitá hodnota, cena pořizovací a tržní a reálná hodnota. Závazky se oceňují reálnou a jmenovitou hodnotou. U peněžních prostředků je využita pouze jmenovitá hodnota (Strouhal, 2012).

Účetní závěrka

Před vlastním sestavením závěrečných účetních výkazů se realizuje účetní uzávěrka, která se skládá z těchto kroků:

- inventarizace
- daňová optimalizace
- zaúčtování vlastní daňové povinnosti
- uzavření účetních knih

Účetní závěrka se skládá z rozvahy, výsledovky a přílohy k účetní závěrce (Cardová, 2010).

Podle Strouhala (2012) může být u větších daňových subjektů součástí účetní závěrky také přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích.

Rozvaha

Základem účetnictví je vnímání majetku ze dvou pohledů. První náhled je majetek jako konkrétní druh majetku, se kterým podnikatel hospodaří a který užívá. Druhým hlediskem je zdroj, z jakého byl majetek pořízen. Přehled majetku podle jeho složení je definován jako aktiva. Z pohledu zdrojů financování je přehled majetku označován jako pasiva.

Rozvaha je přehled o aktivech a pasivech v konkrétním okamžiku.

Tabulka 2: Rozvaha

AKTIVA	PASIVA
<p>Stálá aktiva: Dlouhodobý nehmotný majetek Dlouhodobý hmotný majetek Dlouhodobý finanční majetek</p>	<p>Vlastní zdroje: Základní kapitál Fondy Výsledek hospodaření</p>
<p>Oběžná aktiva: Zásoby Pohledávky Krátkodobý finanční majetek</p>	<p>Cizí zdroje: Rezervy Závazky Bankovní úvěry</p>
<p>Přechodná aktiva: Náklady příštích období Příjmy příštích období</p>	<p>Přechodná pasiva: Výdaje příštích období Výnosy příštích období</p>

Zdroj: Vlastní zpracování

Aktiva a pasiva se vždy rovnají.

3.1.3 Porovnání účetnictví a daňové evidence

Účetnictví versus daňová evidence

Daňová evidence a účetnictví jsou od sebe odděleny jen z části. Pro vedení finančních záznamů používá daňová evidence na rozdíl od účetnictví, kde se vede účetní deník, deník příjmů a výdajů. Ovšem u evidence majetku a závazků přebírá daňová evidence účetní pravidla (Dušek, Sedláček, 2012).

Daňová evidence eviduje příjmy a výdaje. Je to nejzákladnější rozdíl ve srovnání s účetnictvím, kde se účtuje o výnosech a nákladech. Rozdíl mezi pojmem příjem a výnos je v časovém sledu. Příjem se v daňové evidenci eviduje v okamžiku, kdy podnikatel přijme platbu, kdežto výnos se v účetnictví účtuje už v okamžiku vzniku pohledávky za dlužníkem. K tomu ve většině případů dochází před vlastním provedením platby. Pojem příjem je zanesen také v účetnictví. Účtuje se o něm v okamžiku realizace platby. Pokud nejde o hotovostní tržby, účtuje se o příjmu pouze rozvahově mimo výsledovku. Obdobný rozdíl v daňové evidenci a účetnictví je také mezi výdaji a náklady.

Zisk

Zisk je v daňové evidenci roven příjmy po odpočtu výdajů. V účetnictví je to rozdíl mezi výnosy a náklady.

Tento nepatrný rozdíl má velký dopad na zdanění. Výsledkem daňové evidence je zdanění skutečně realizovaných úhrad. V účetnictví se zdanění pohybuje na úrovni příslibů odběratelem a dodavateli.

Vykazování v daňové evidenci

- evidovány jsou příjmy a výdaje
- časové rozlišení se využívá jen ve speciálních případech
- k členění plateb jsou používány sloupce peněžního deníku

Vykazování v účetnictví

- účtuje se o výnosech a nákladech
- časové rozlišení je povinné a definované zákonem
- využívají se dvě vzájemně propojené struktury (rozvaha a výsledovka)
- k členění účetních pohybů se využívají se účty definované účtovou osnovou

Daňová evidence - její výhody a nevýhody

Mezi výhody daňové evidence patří:

- inventarizace není povinná
- administrativní zátěž je výrazně nižší, levnější programové vybavení a nižší požadavky na technické zázemí
- vedení daňové evidence není náročné na vzdělání
- pohledávky jsou zdaňovány až po jejich úhradě
- plánovanou úhradou závazků lze snadno ovlivnit základ daně
- podnikateli poskytuje jednoduchý přehled o stavu a pohybu majetku a závazků

Mezi nevýhody daňové evidence patří:

- vzhledem k nedostatku informačních výstupů menší využitelnost k řízení firmy
- řídí se daňovými zákony
- jde o nástroj určený především ke stanovení daňové povinnosti (Sedláček, 2012).

Účetnictví - jeho výhody a nevýhody

Mezi výhody účetnictví patří:

- vzhledem k výrazně podrobnějším informačním výstupům vhodnější k řízení firmy
- jde o stovky let používanou a prověřenou metodu
- řídí se zákony pro účetnictví

Mezi nevýhody účetnictví patří:

- výrazně vyšší administrativní zátěž
- dražší programové vybavení a technické zázemí
- náročné na vzdělání (využívány externí služby zaměstnance nebo účetní firmy)

3.2 Majetek

Důležitým aspektem v daňové evidenci je správné vymezení majetku.

3.2.1 Majetek podnikatele

Vlastníkem majetku je fyzická osoba a je pouze na jejím rozhodnutí, jestli ho zařadí do svého podnikání či nikoli.

Co znamená pojem „obchodní majetek“?

Obchodním majetkem se pro účely daně z příjmů fyzických osob rozumí souhrn majetkových hodnot, které jsou ve vlastnictví poplatníka a o kterých bylo nebo je účtováno nebo jsou nebo byly uvedeny v evidenci majetku a závazků pro účely stanovení základu daně a daně z příjmu (Cardová, 2009).

Obchodní majetek je evidován v daňové evidenci. Obchodní majetek se člení na dlouhodobý (např. hmotný, nehmotný a finanční) a oběžný (např. dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, zásoby, peněžní prostředky a finanční majetek) majetek. V daňové evidenci se zaznamenávají výdaje související pouze s obchodním majetkem (Dušek, Sedláček, 2015).

Rozdělení majetku

Majetek se pro účely základního členění rozděluje na dlouhodobý a oběžný.

Dlouhodobý majetek má delší dobu použitelnosti, přičemž se postupně opotřebovává a jeho vstupní cena přesahuje určitou finanční hranici. Rozhodnutí o zařazení majetku do dlouhodobého majetku má pro každý ekonomický subjekt zásadní význam, jelikož toto rozhodnutí výrazně ovlivňuje základ daně. Takový majetek se nespotřebovává, ale opotřebovává.

Dlouhodobý majetek se podle povahy dále dělí na nehmotný, hmotný a finanční. Hmotný majetek mohou být věci nemovité a movité. Nemovitý majetek je svázán s půdou (např. pozemky, budovy a vlastněné prostory). Do movitého majetku patří fyzické předměty (např. výrobní stroje, automobily, zařízení nebo i materiál. Finanční majetek tvoří peníze, cenné papíry a obchodní podíly v jiných ekonomických subjektech.

Dlouhodobý nehmotný majetek

V případě nehmotného majetku podnikatel postupuje podle zákona o daních z příjmů. Oproti daňové evidenci se v účetnictví nehmotný majetek odepisuje. U nehmotného majetku musí být doba použitelnosti delší než 1 rok a vstupní cena vyšší než 60.000,- Kč. O nehmotném majetku nesplňujícím tyto hranice se účtuje přímo do nákladů. Za nehmotný majetek lze například považovat ocenitelná práva, software, zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje. Podnikatele často vzhledem ke zjednodušení nahrazují účetní odpisy daňovými (Cardová, 2010).

Nehmotným majetkem mohou být know-how (např. patentované technologické postupy), duševní vlastnictví chráněné autorský zákonem nebo programové vybavení (např. software). Zákon o daních z příjmů stanoví, že výdaj na pořízení nehmotného majetku u poplatníka s příjmy podle §7 nebo §9 pokud nevede účetnictví, je výdaj zahrnovaný hned a zcela do základu daně z příjmu jako výdaj daňově uznatelný.

Od roku 2004 se subjekt může rozhodnout, zda bude vést evidenci nehmotného majetku, protože mu v tomto směru nevzniká žádná povinnost. Pokud nehmotný majetek do evidence nezařadí, nemůže si uplatnit výdaj za zaplacení pořízeného majetku a také si neuplatní ani žádné další výdaje spojené např. s opravami, údržbou nebo zhodnocením tohoto majetku.

Evidence dlouhodobého nehmotného majetku

Pokud došlo k zahrnutí nehmotného majetku do evidence, je ideální sestavit vnitřní předpis, který by měl zahrnovat minimálně:

- vymezení nehmotného majetku a jeho evidence
- ocenění majetku
- ověření stavu majetku

Evidence nehmotného majetku se rozlišuje podle vstupní hodnoty majetku.

Tabulka 3: Třídění a evidence nehmotného majetku

Ocenění	Majetek / provozní výdaj	Způsob evidence
do 7.000,- včetně	provozní režie	evidence nepovinná
od 7.000,- do 60.000,- včetně	drobný nehmotný majetek	soupis majetku
nad 60.000,-	dlouhodobý nehmotný majetek	karta majetku

Zdroj: Zdena Cardová, Majetek v daňové evidenci

Každá skupina nehmotného majetku má vlastní způsob zaúčtování a způsob evidence.

Dlouhodobý hmotný majetek

Podkladem pro zařazení majetku do užívání je protokol. K majetku se vytváří odpisy, opravné položky a rezervy. Účetní odpisy se opět velmi často budou u drobných podnikatelů rovnat odpisům daňovým. Odpisy rozdělujeme na rovnoměrné, zrychlené a výkonové. Dlouhodobým hmotným majetkem je majetek, jehož pořizovací cena dosáhne a převyšší hranici 40.000,- Kč. Majetek nedosahující této hranice lze zaúčtovat rovnou do daňových nákladů. Za účelem věrného a poctivého obrazu účetnictví si větší podnikatelské subjekty stanovují i nižší finanční hranici pro zařazení majetku do dlouhodobého a i tento majetek na základě vlastních směrnic postupně daňově odepisují.

Samostatně od dlouhodobého hmotného majetku je evidováno technické zhodnocení. Podléhá zákonu o daních z příjmů a někdy je omylem zaměňováno s opravou majetku, která vstupuje do nákladů přímo. Technickým zhodnocením se stává investice do majetku, která přesáhne částku 40.000,- Kč, není opravou ani rekonstrukcí či modernizací. Odepisuje se shodně jako dlouhodobý majetek. Pokud je investice nižší jak 40.000,- Kč, je možno ji zařadit přímo do nákladů (Cardová, 2010).

Ke dni účetní závěrky podléhá dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek inventarizaci (Cardová, 2010).

V daňové evidenci vymezuje zákon o daních z příjmů hmotný majetek následovně:

- samostatné movité věci, kde vstupní cena je vyšší než 40.000,- Kč a provozně technická funkce je delší než 1 rok,
- budovy, domy, byty a nebytové prostory,
- stavby,
- pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než 3 roky,
- dospělá zvířata a jejich skupiny, jejichž vstupní cena je vyšší než 40.000,- Kč,
- jiný majetek.

Evidenci hmotného majetku se rozlišuje podle vstupní hodnoty majetku

Tabulka 4: Třídění a evidence hmotného majetku

Ocenění	Majetek / provozní výdaj	Způsob evidence
do 3.000,- včetně	provozní režie	evidence nepovinná
od 3.000,- do 40.000,- včetně	drobný hmotný majetek	soupis majetku
nad 40.000,-	dlouhodobý hmotný majetek	karta majetku

Zdroj: Zdena Cardová, Majetek v daňové evidenci

Každá skupina hmotného majetku má vlastní způsob zaúčtování a způsob evidence.

Hmotným majetkem se stává pořizovaný majetek uvedený do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. Obdobně se stanovuje v případě technického zhodnocení (Cardová, 2009).

Vhodný způsob evidence hmotného majetku jsou karty hmotného majetku. Karty nemají určený formát, ale obsah ano. Vždy musí být uveden:

- název
- popis majetku nebo číselné označení
- datum a způsob jeho pořízení
- datum uvedení do užívání

- údaje o způsobu odpisování, sazby odpisů
- datum vyřazení
- způsob vyřazení

V daňové evidenci se hmotný majetek odpisuje shodně jako při vedení účetnictví, ale odpis se nezaeviduje do daňové evidence. Pouze se daňově zohlední v daňovém přiznání. V účetnictví jsou pro evidenci odpisů samostatné účty (08x, 551).

U drobného hmotného majetku se může podnikatel rozhodnout, zda povede evidenci drobného hmotného majetku. Evidence není od roku 2004 závazně předepsána (Cardová, 2010).

Evidence dlouhodobého majetku

Majetek je forma duševního nebo fyzického statku vlastněného určitou konkrétní osobou nebo firmou, se kterým může skutečný majitel volně nakládat (Kolářová, 2013).

Základní podmínkou zařazení majetkové součásti do dlouhodobého majetku je její dlouhodobost. Dlouhodobý majetek má dobu použitelnosti delší než jeden rok. Jeho vstupní cena se zahrnuje do výdajů formou časově rozložených odpisů. Dlouhodobým majetkem je hmotný, nehmotný a finanční majetek. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek má podnikateli umožnit, usnadnit nebo rozšířit stávající podnikatelskou činnost. Neslouží tedy k prodeji (Kolářová, 2013). Příkladem může být automobil. Pokud slouží podnikateli pro jeho činnost, je majetek. Pokud podnikatel s automobily obchoduje, jedná se o zásobu. Nehmotný majetek může, ale nemusí podnikatel odpisovat. Takovým nehmotným majetkem může být např. software. Podnikatel také může jeho pořizovací cenu zařadit přímo celou do výdajů (Dušek, Sedláček, 2012).

Vedení karty dlouhodobého majetku

Karta dlouhodobého majetku by podle vyhlášky č. 500/2002 sb. měla obsahovat:

- název majetku
- finanční ohodnocení majetku
- datum pořízení a uvedení do užívání

- způsob stanovení daňových odpisů (zařazení do odpisové skupiny)
- částku daňových odpisů za zdaňovací období
- datum a způsob vyřazení

Na kartě hmotného majetku by měly být zápisy vedené tak, aby mohl být správně stanoven základ daně. Doporučuje se vést karty i pro drobný majetek, který se nestane hmotným majetkem, protože nedosáhl pořizovací hodnoty 40.000,- Kč. Je vhodné stanovit si finanční rozpětí např. od 5.000,- Kč do 40.000,- Kč pro majetek, který bude označován a evidován jako drobný majetek. Dlouhodobý hmotný majetek se odpisuje podle zákona o daních z příjmu. Podnikatel může si zvolit mezi rovnoměrným a zrychleným odpisováním. Zpětně již nelze způsob odepisování měnit a vybraným způsobem odpisování musí majetek odepisovat po celou dobu životnosti nebo vlastnictví majetku. Každý majetek se dále zařazuje do odpisové skupiny, která určuje délku odpisování. Vyřazení majetku z obchodního majetku dochází například prodejem, darováním, zničením, likvidací nebo převodem do osobního užívání (Dušek, Sedláček, 2015).

Evidence najatého majetku - finanční a operativní leasing

Pronájem (leasing) představuje právní vztah mezi pronajímatelem a nájemcem, který může mít dvojí podobu:

➤ **Operativní leasing**

Pro operativní leasing je charakteristické, že se po skončení nájemní smlouvy vrací pronajatý majetek pronajímateli. Nájemné se v plné výši stává daňově uznatelným výdajem. Výjimkou by mohl být pronájem osobního automobilu z části využívaného pro soukromé účely. Zde by muselo dojít k poměrnému krácení daňových výdajů. Nájemné se ale může stát i daňově neuznatelným výdajem, pokud na konci pronájmu dojde k prodeji pronajatého majetku nájemci a kupní cena majetku je vyšší než zůstatková cena při rovnoměrném způsobu odepisování.

➤ **Finanční leasing**

Finanční leasing je právní vztah mezi pronajímatelem a nájemcem, podle něhož po skončení nájmu přechází pronajatý majetek do vlastnictví nájemce. Také u finančního leasingu je hrazené nájemné při splnění podmínek uvedených v §24

odst. 4 zákona o daních z příjmů daňovým výdajem a v případě nerovnoměrných splátek – jejich poměrná část (Dušek, Sedláček, 2015).

Obecné podmínky finančního leasingu (§21d/1 zákona o daních z příjmů):

- přenechání věci vlastníkem uživateli za úplatu dle smlouvy
- po uplynutí sjednané doby převede vlastnické právo i bezplatně na uživatele
- ujednáno právo uživatele na tento převod
- ke dni převodu není kupní cena vyšší než zůstatková cena vypočtená u vlastníka při rovnoměrném odpisování s výjimkou, že by věc byla již plně odepsána
- je ujednáno, že jsou převedeny povinnosti s péčí o předmět leasingu

Minimální doba finančního leasingu (§ 21d/2 zákona o daních z příjmů):

- doba odepisování majetku podle §30/1 nebo § 30a nebo §30b
- u hmotného majetku v odpisové skupině 2 až 6 se tato doba zkracuje o 6 měsíců
- doba platí v okamžiku uzavření smlouvy

Finanční leasing se stane obyčejným nájmem pokud:

- je předčasně ukončen
- po uplynutí sjednané doby nedojde k převodu vlastnictví uživatele
- přenechá uživatel předmět finančního leasingu k užívání jiné osobě

O daňový výdaj se jedná pokud:

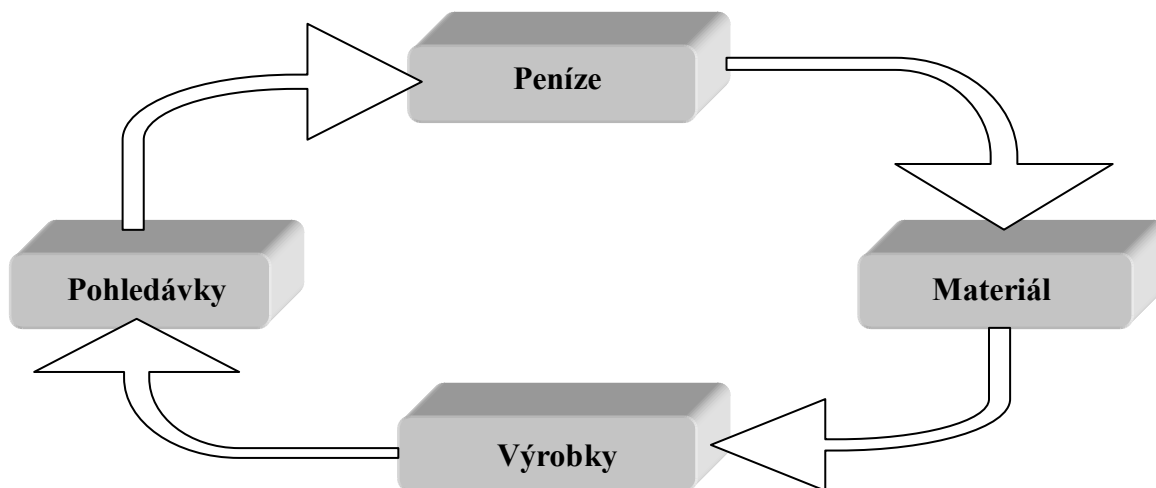
- jde o finanční leasing hmotného majetku, který lze odepisovat
- po jeho ukončení je tento hmotný majetek zahrnut do obchodního majetku
- není podmínka zaplacení

Pronajímaný majetek je evidován mimo běžný hmotný majetek na zvláštních inventárních kartách (Dušek, Sedláček, 2015).

Oběžný majetek

Oběžným majetkem je majetek, jehož doba použitelnosti je menší než 1 rok. Oběžný majetek mění neustále svoji podobu.

Schéma č. 2: Koloběh oběžného majetku

Zdroj: Vlastní zpracování

Za peníze se nakupuje materiál, který se následně zpracovává na výrobky. Výrobky se prodají odběratelům a do okamžiku úhrady evidujeme vůči odběratelům pohledávky. Při úhradě pohledávky obdržíme peníze.

Pohledávky a závazky

Pohledávky rozdělujeme na krátkodobé a dlouhodobé. K pohledávkám lze tvořit opravné položky (např. s ohledem na jejich změnu vymahatelnosti v průběhu období). Při vytváření opravných položek se podnikatel řídí zákonem o daních z příjmů (Cardová, 2010).

Oceňování majetku a závazků

Majetek a závazky se oceňují a zapisují do daňové evidence k okamžiku uskutečnění hospodářské transakce a k poslednímu dni zdaňovacího období.

Při oceňování se používá několik typů ohodnocení:

- pořizovací cena
- reprodukční pořizovací cena
- vlastní náklady
- jmenovitá hodnota
- zůstatková cena
- cena zjištěná pro účely daně dědické a darovací
- hodnota technického zhodnocení

Požítí jednotlivých oceňovacích metod

Tabulka znázorňuje možné způsoby ocenění pro každý druh majetku.

Tabulka 5: Použití oceňovací metody v členění podle druhu majetku

	Dlouhodobý majetek	Ostatní majetek	Pohledávky	Závazky	Peněžní prostředky
Pořizovací cena	X	X	X	X	
Reprodukční pořizovací cena	X				
Vlastní náklady	X	X			
Jmenovitá hodnota			X	X	X
Zůstatková cena	X				
Cena zjištěná pro účely daně dědické	X	X	X		
Hodnota technického zhodnocení	X				

Zdroj: Vlastní zpracování

Je patrné, že pro různý druh majetku lze použít různý způsob ocenění.

3.2.2 Rezerva na opravu hmotného majetku

Tvoří-li podnikatelský subjekt rezervu na opravu hmotného majetku, nesmí být tvořena na pouze jedno zdaňovací období. Problematiku tvorby rezerv upravuje zákon č.593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, který zároveň stanovuje maximální doby tvorby rezervy a to podle zatřídění majetku do odpisových skupin.

Podmínky, které musí být dodrženy, aby se rezerva stala součástí daňově uznatelných nákladů, jsou:

- doba odepisování hmotného majetku je minimálně 5 let,
- vlastnické právo k hmotnému majetku nebo existence smlouvy o nájmu, kde je nájemce smluvně zavázán k opravám
- při procesu reorganizace nebo oddlužení
- musí jít o opravu a ne o technické zhodnocení

Výše rezervy se stanoví podle jednotlivého hmotného majetku určeného k opravě a charakteru této opravy. Výše rezervy ve zdaňovacím období je rovna podílu rozpočtu nákladů na opravu a počtu let, která uplynou od zahájení tvorby rezervy do předpokládaného termínu zahájení opravy (Cardová, 2009).

Evidence rezerv na opravy hmotného majetku

Na plánované výdaje určené na opravu majetku tvoří podnikatel finanční rezervy. U majetku zařazeného do 1. odpisové skupiny nelze rezervu na opravu vytvářet. Hodnota rezervy se stanoví podílem předpokládaných celkových nákladů na opravu majetku a počtem let potřebných pro tvorbu rezervy. Tvorba a čerpání rezervy je evidována na kartě rezerv.

Zákonem o rezervách je stanovena doba, po kterou lze rezervy vytvořit. Nejmenším časovým úsekem pro tvorbu rezervy jsou dvě po sobě následující zdaňovací období. Horní hranice je stanovena podle odpisové skupiny daného majetku. Pokud nedojde k čerpání rezervy nejpozději ve zdaňovacím období, které následuje po období, kdy měla být oprava zahájena, musí podnikatel rezervu daňově zrušit a o tuto částku zvýší základ daně v běžném zdaňovacím období (Dušek, Sedláček, 2012).

3.2.3 Zásoby

Zásoby představují u podnikatelů jednu z běžných součástí obchodního majetku. U některých činností jsou zásoby rozhodujícím majetkem (při obchodní činnosti – nákup a prodej zboží). Pokud oběh zásob vázne, může to mít pro podnikatele nepříjemné hospodářské důsledky. Také nesprávné či nepřesné zachycení zásob v daňové evidenci může mít za následek značné daňové dopady (Vychopeň, portál www.danarionline.cz, 2007).

Obsahové vymezení zásob:

- materiál
- nedokončená výroba a polotovary
- výrobky
- zvířata
- zboží
- poskytnuté zálohy na zásoby

Evidenci zásob a předpisy, které jsou základem i pro daňovou evidenci:

- vymezují o zásobách pouze základní rámec
- nabízejí variantní řešení oceňování zásob
- nenabízí formu (postup ani způsob) evidence zásob

Evidenci zásob

Pro evidenci a zaúčtování zásob se používají dvě základní metody:

- způsob A – jde o účtování průběžné, kdy se účtuje o každém pohybu zásob
- způsob B – jde o účtování periodické, kdy se stav zásob eviduje pouze ve skladové evidenci a k zaúčtování úhrnných pohybů dojde až po inventarizaci

Zásoby jsou oceňovány v cenách pořizovacích. Při vyskladnění se využívá metoda FIFO, pokud to podmínky umožňují, nebo vážený aritmetický průměr (Cardová, 2010). Zásoby podléhají na konci účetního období inventarizaci.

Za zásoby se považují materiál, zvířata a zásoby vlastní výroby. Pro evidenci zásob se používají skladové karty, které by měly obsahovat minimálně:

- název daného majetku
- datum pořízení
- pořizovací cenu
- jednotku a množství jednotek
- datum a způsob vyřazení

Výdaj na pořízení zásob je daňově uznatelný náklad. Zásoby se evidují od data jejich pořízení do data jejich vyřazení. Nejsou definována žádná pravidla pro způsob evidence zásob a tak záleží na podnikateli, jaký způsob evidence zásob si zvolí (Pilátová, 2012).

3.2.4 Cizí měna

Jeden z neopomenutelných faktorů, na které je třeba se soustředit při rozhodování, zda vést daňovou evidenci nebo účetnictví, je činnost společnosti spojená s vývozem (popř. dovozem) ze zahraničí.

Zákon o daních z příjmů stanoví, že poplatník, pokud nevede účetnictví, použije „jednotný kurz“, nevyužije-li kurzy devizového trhu uplatňované podle zvláštních právních předpisů o účetnictví (Cardová, 2010).

Jestliže se podnikatelský subjekt rozhodl při vedení daňové evidence, že bude využívat metodu přepočtu na jednotný kurz, musí pro příjmy a výdaje vést více evidencí. Například:

- Peněžní deník pro evidence plateb v Kč
- Peněžní deník pro evidenci plateb v jednotlivých zahraničních měnách

Jednotný kurz zjistí podnikatel u ČNB, která stanovuje kurz k prvnímu dni období.

Stanovisko podnikatelského subjektu nemusí být neměnné. V průběhu zdaňovacího období může dojít k nepředvídatelným okolnostem (např. devalvaci české koruny). Pak podnikatel změní kurz svým vnitřním předpisem.

Při nákupech a prodeích v rámci EU a při dovozech a vývozech mimo země EU musí plátce DPH respektovat i ustanovení zákona o DPH. Zákon o účetnictví dále ukládá

přepočítat vyjmenovaný majetek a závazky v cizí měně na českou měnu ke dni sestavení účetní závěrky. V daňové evidenci se ke konci zdaňovacího období neprovádí přepočet zůstatku devizového účtu nebo valutové pokladny, ani se nepřeceňují pohledávky nebo závazky v cizí měně (Cardová, 2010).

3.2.5 Mzdová evidence

Má-li podnikatel zaměstnance, má povinnost vést mzdovou evidenci. Rozdíl mezi vedením účetnictví a zpracováním daňové evidence je v zobrazení.

V účetnictví podnikatelský subjekt má celý proces výpočtu mzdy zaměstnance zaznamenán. Pokud má například zaměstnance ze strany zaměstnavatele spočítanou mzdu, která mu ještě nebyla vyplacena, závazek vůči zaměstnanci je evidován v účetnictví.

V daňové evidenci závazek evidován není a mzda je zachycena až při vlastní úhradě jako daňově uznatelný výdaj.

Potřebuje-li podnikatel pro svou podnikatelskou činnost zaměstnance, je povinen evidovat osobní údaje zaměstnanců v osobních složkách a jejich mzdu zachycuje na mzdových listech. Zaměstnavatel za své zaměstnance odvádí sociální a zdravotní pojištění a sráží jim zálohově daň z příjmu ze závislé činnosti (Dušek, Sedláček, 2012). Údaje, které jsou nutné evidovat na mzdovém listu, specifikuje zákon o daních z příjmu.

3.2.6 Ostatní evidence

Vedle již uvedených povinných evidencí může podnikatel evidovat také **provozování vozidla**. Pro tyto účely je využívána **kniha jízd**. Tu je podnikatel povinen vést, pokud používá vozidlo k podnikání. Kniha jízd by měla obsahovat především datum jízdy, cíl a účel jízdy a počet ujetých kilometrů. Do knihy jízd je také možné zaznamenávat tankování i případné technické odstávky vozu (např. servis, opravy, nehody).

Vozidlo používané k podnikání je předmětem silniční daně.

Pokud podnikatel používá soukromé vozidlo, slouží ke stanovení náhrady jízdních výdajů spotřeba vozidla uvedená v technickém průkaze a cena pohonných hmot stanovená

vyhláškou. Podnikatel může v případě lokálně dražších pohonných hmot doložit účtenkami při tankování dražší vstupní cenu pohonných hmot.

Podle uvážení může podnikatel dále evidovat například **cenné papíry, vydávání pracovních pomůcek zaměstnancům** apod. (Dušek, Sedláček, 2015).

4 Přejchod z daňové evidence na účetnictví

Při přechodu z daňové evidence na účetnictví je potřeba dodržet přesně stanovené postupy, aby se předešlo k případným pochybením při úpravě základu daně vyplývající z této změny vedení ekonomických činností.

4.1 Právní předpisy

Způsob přechodu z daňové evidence na účetnictví je uveden v příloze č.3 zákona o daních z příjmů a v §61b vyhlášky č.500/2002 Sb. Podle Duška (2008) se přechod z daňové evidence na účetnictví nemusí nikde hlásit.

4.2 Důvody vedoucí k realizaci přechodu na účetnictví

Přejchod na účetnictví je povinný nebo dobrovolný. Povinný přechod vychází z naplnění zákonných podmínek. Dobrovolné rozhodnutí může mít více důvodů. Dobrovolné důvody vedoucí k přechodu na účetnictví se mohou rozdělit na:

- interní – např. kvalitnější informace o stavu firmy
- externí – např. požadavek banky či doporučení auditora

Kromě nutnosti pořídit si nový účetní program a naučit vést účetnictví má přechod z daňové evidence na účetnictví na podnikatele i daňové dopady.

4.3 Kroky při přechodu z daňové evidence na účetnictví

První krok při přechodu na účetnictví by měl vést ke zjištění stavu majetku a dluhů. Následně je nutné vyřešit, jak se bude o jednotlivých položkách účtovat. Při přechodu na účetnictví dochází zároveň k úpravě základu daně. K této úpravě dojde v prvním roce účtování (Česko, Zákon o daních z příjmů, 2014).

Zjištěné stavy majetku a dluhů se stanou počátečními stavy rozvahových účtů k prvnímu dni nového účetního období.

První krok – uzavření daňové evidence

K poslednímu dni roku předcházejícímu prvnímu dni vedení účetnictví se zjistí skutečný stav majetku a dluhů v daňové evidenci. Je potřeba zjistit stav i dluhů, které nejsou zachyceny v daňové evidenci, ale podnikání se týkají.

Druhý krok – otevření účetních knih

Po zjištění skutečného stavu majetku a dluhů se jednotlivé zůstatky přiřadí jako počáteční stavy příslušných účtů účtového rozvrhu.

Třetí krok – úprava základu daně z příjmu

V prvním roce vedení účetnictví je nutné upravit základ daně z příjmů. Základ daně se zvýší o hodnotu zásob a cenin, o hodnotu poskytnutých záloh a o hodnotu pohledávek, které by v případě úhrady byly v daňové evidenci zdanitelným příjmem. Základ daně se sníží o hodnotu přijatých záloh a dluhů, které by v případě úhrady byly daňově uznatelným výdajem. U plátců DPH se za hodnotu dluhu a pohledávky považuje hodnota bez DPH, pokud byly dluh a pohledávka uplatněny v přiznání k DPH, ať už na vstupu či výstupu.

Hodnotu zásob a pohledávek, které poplatník evidoval v době zahájení vedení účetnictví, lze zahrnout do základu daně buď jednorázově v době zahájení vedení účetnictví, nebo postupně po 9 následujících zdaňovacích obdobích, počínaje zdaňovacím obdobím zahájení vedení účetnictví (Česko, Zákon o daních z příjmů, 2014).

Odklad zdanění až do devíti zdaňovacích období je určitě v praxi vnímán jako velmi vstřícný krok státu vůči rostoucím a prosperujícím podnikatelům. Tato možnost ulehčuje podnikatelům rozhodnutí, zda přejít z daňové evidence na účetnictví (Kolářová, 2013)

5 Návrh postupu u konkrétního subjektu

Pro rozbor přechodu z daňové evidence na účetnictví byla vybrána firma paní Evy. Paní Eva již delší dobu o změně na účetnictví uvažuje, protože by ráda získala přesnější výstupy pro dlouhodobější strategické rozhodování. Konečné rozhodnutí ale odkládá, jelikož sama není schopna získat odpovědi na všechny otázky, které s přechodem na účetnictví souvisí.

5.1 Informace o subjektu

Předmětem činnosti zvoleného subjektu je velkoobchodní a maloobchodní prodej gumových čistících rohoží, termoformů a pracovních rukavic a to jak soukromým osobám, tak i velkoodběratelům.

V sortimentu zákazníci naleznou hustě tkané kokosové rohože v rolích nebo v klasických tvarech a rozměrech, které se hodí před dveře a schody. Nejčastěji dodávaný sortiment jsou rohože gumové a textilní, ze kterých lze vytvořit více čistících zón. Termoformy jsou gumové zahřívací lahve. Doplňkovým sortimentem je prodej gumových pracovních rukavic, využitelných ve zdravotnictví i při úklidu. Rukavice jsou dodávány v různých velikostech balení.

5.2 Organizační struktura firmy

Organizační struktura není složitá. Ve vedení společnosti je podnikatelka Eva, se kterou spolupracuje její manžel. Paní Eva zastupuje společnost navenek, uzavírá smlouvy, jedná s odběrateli a dodavateli a má zásadní vliv na strategické rozhodování firmy.

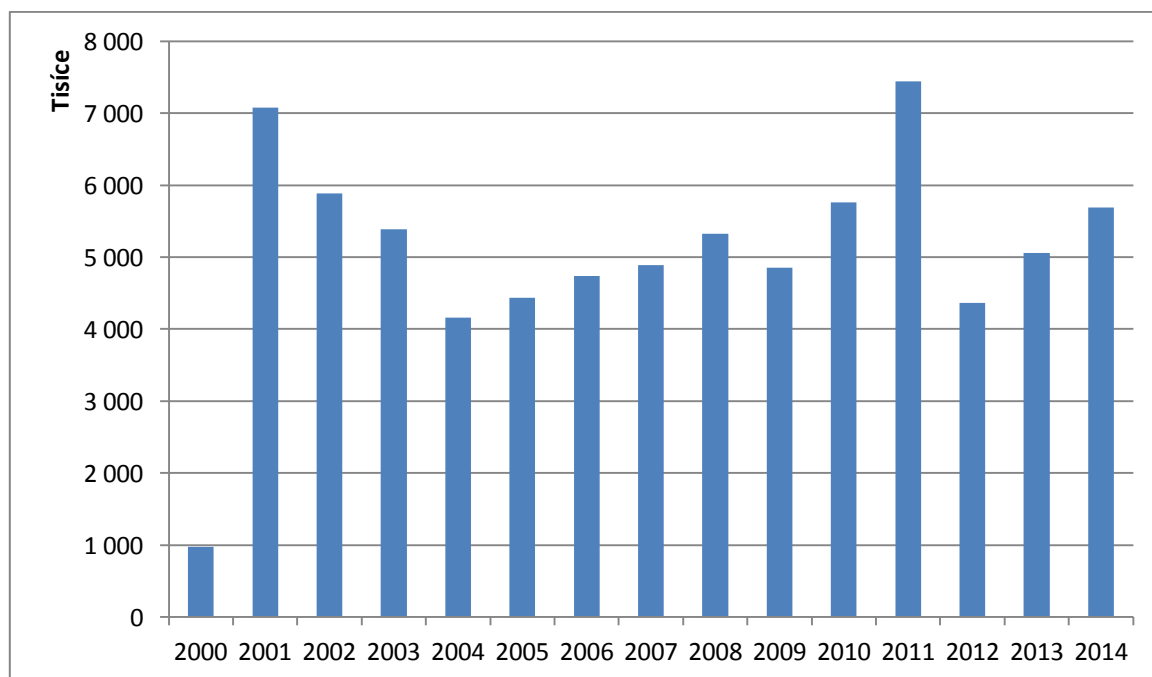
Společnost zaměstnává další dva pracovníky. První zaměstnanec pan Karel má na starosti technickou činnost spojenou s montáží rohoží, obhospodařuje skladové prostory a stará se o spolehlivé dodávky zboží odběratelům. Druhý zaměstnanec paní Bohdana se věnuje administrativním činnostem, korespondenci, fakturaci a provozu kanceláře firmy. Jeho náplní je také příprava podkladů pro externí účetní firmu. Celou daňovou evidenci včetně vyhotovení závěrky a přiznání k DPH nebo k dani z příjmu zpracovává externí účetní firma dodavatelsky.

Paní Eva vystudovala vysokou školu s chemicko-technologickým zaměřením. Svoji odbornost uplatnila na pozici manažerky v gumárenském průmyslu, kde pracovala převážnou část svého života. V roce 1998 založila vlastní firmu a navázala na svoji dosavadní činnost, přičemž uplatnila své dosavadní znalosti, vědomosti a kontakty. Svoji úspěšnou podnikatelskou činnost provozuje již jako starobní důchodce.

První dva roky rozvoje firmy nedosahoval obrat hranici pro povinnou registraci k dani z přidané hodnoty. V roce 2000 dosáhla firma ročního obratu téměř 1 milion Kč. V roce následujícím došlo ke skokovému navýšení obratu na sedminásobek. Další léta se obrat firmy stabilizoval v rozmezí 4-6 milionů Kč. Firma postupně získala nové trhy a neustále rozšiřuje sortiment s ohledem na poptávku. Důležitým mezníkem pro firmu bylo získání několika zahraničních odběratelů. Vyjednávací síla odběratelů, kteří vyvíjí tlak na snižování ceny dodávaného zboží, vedla firmu k hledání levnějšího sortimentu ve stejné kvalitě od dodavatelů mimo Evropskou unii.

V následujícím grafu a tabulce je znázorněn přehledný vývoj obratu firmy v letech 2000-2014.

Graf 1: Vývoj obratu v letech 2000-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Tabulka 6: Vývoj obratu v posledních deseti letech 2005-2014 (v tis. Kč)

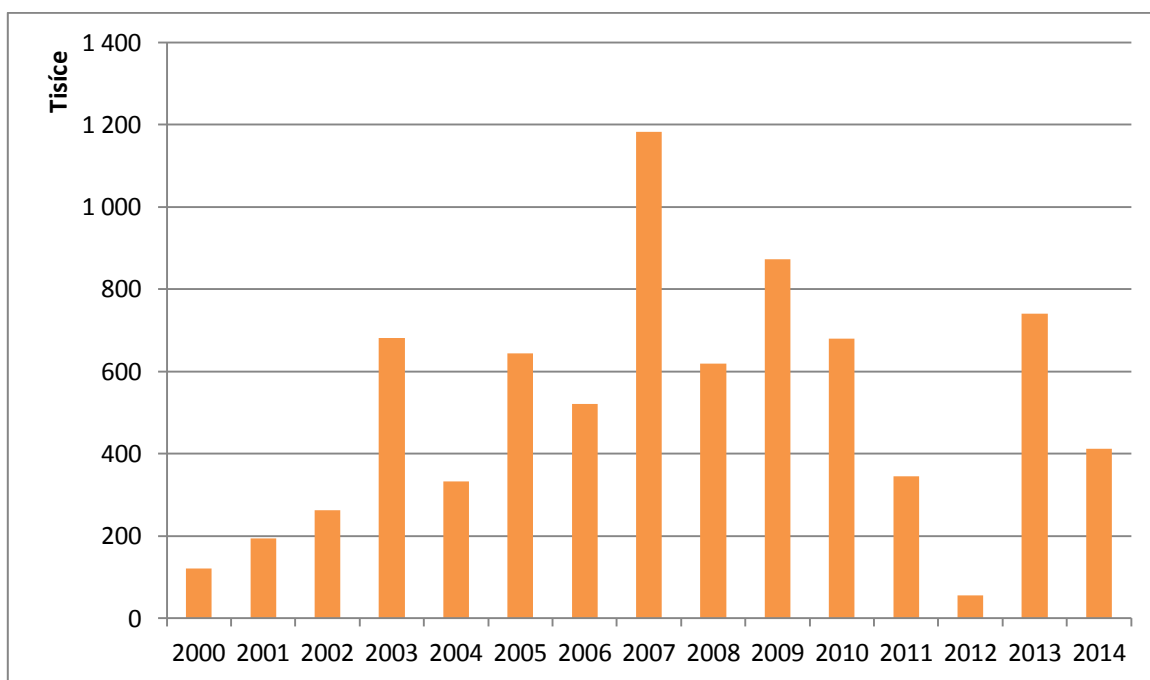
rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
obrat	4.439	4.735	4.885	5.326	4.851	5.761	7.438	4.368	5.061	5.692

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Z grafu je patrné, že i přes špatná období (např. hospodářská krize) se majitelce firmy podařil udržet roční obrat na stabilní úrovni. Toho bylo dosaženo postupným rozšiřováním sortimentu, které svědčí o pružnosti reagování firmy na potřeby zákazníků.

V následujícím grafu a tabulce je znázorněn přehledný vývoj zisku firmy v letech 2000-2014.

Graf 2: Vývoj zisku v letech 2000-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Tabulka 7: Vývoj zisku v posledních deseti letech 2005-2014 (v tis. Kč)

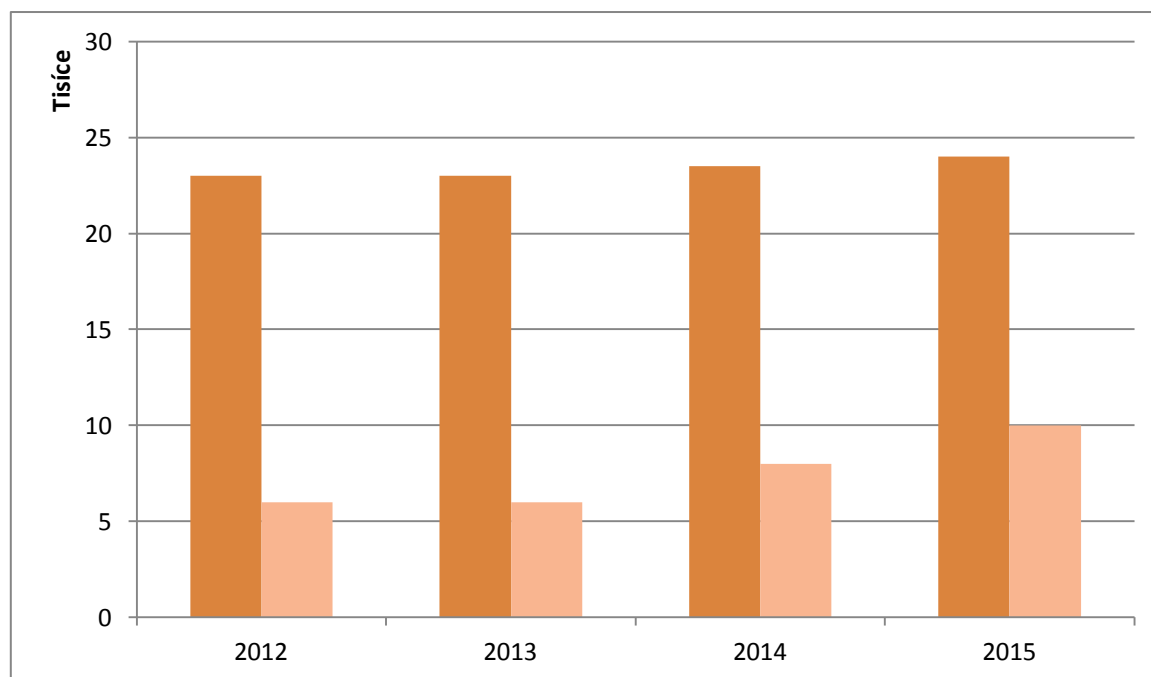
rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
zisk	644	521	1.182	619	873	679	345	56	741	412

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Propad zisku v roce 2012 je především ovlivněn nástupem prvního zaměstnance na hlavní pracovní poměr. V následujících letech došlo opět ke stabilizaci chodu firmy.

V následujícím grafu a tabulce je znázorněn vývoj mzdových nákladů.

Graf 3: Vývoj hrubé mzdy a odměn z dohod v letech 2012-2015 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle mzdových podkladů firmy

Tabulka 8: Vývoj hrubé mzdy a odměn z dohod v letech 2012-2015 (v Kč)

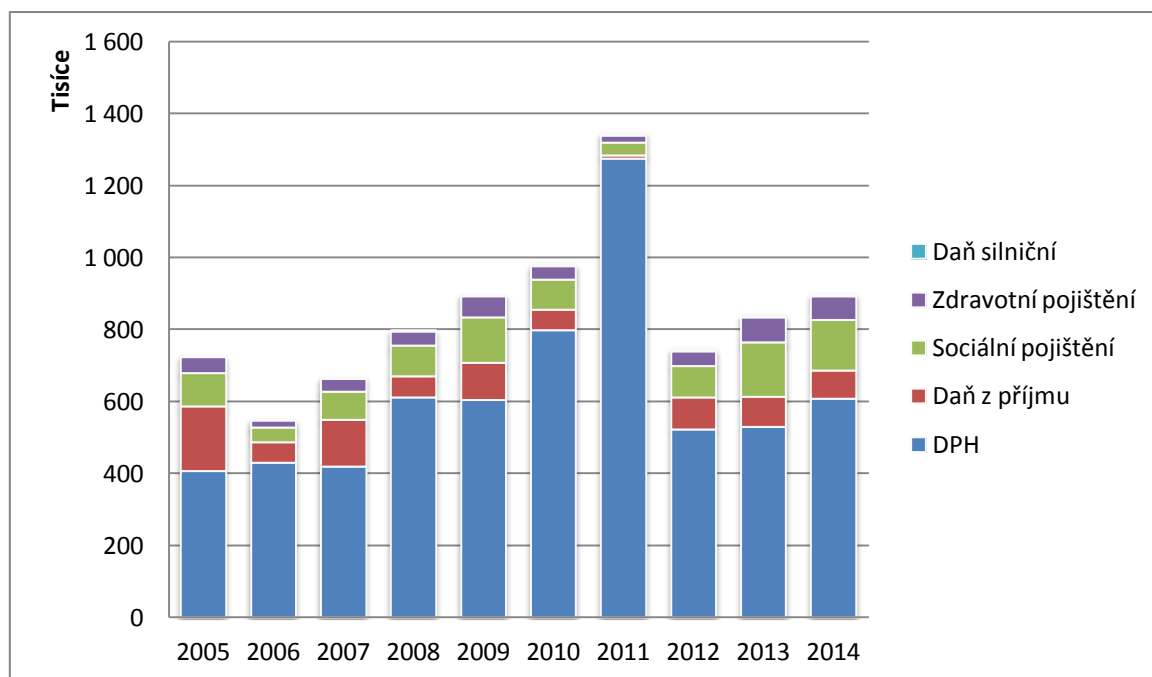
rok	2012	2013	2014	2015
hrubá mzda	23.000	23.000	23.500	24.000
odměna brigádník	6.000	6.000	8.000	10.000

Zdroj: Vlastní zpracování podle mzdových podkladů firmy

Z vývoje mzdových nákladů je patrný mírný růst, ke kterému došlo až ve třetím roce zaměstnání zaměstnance.

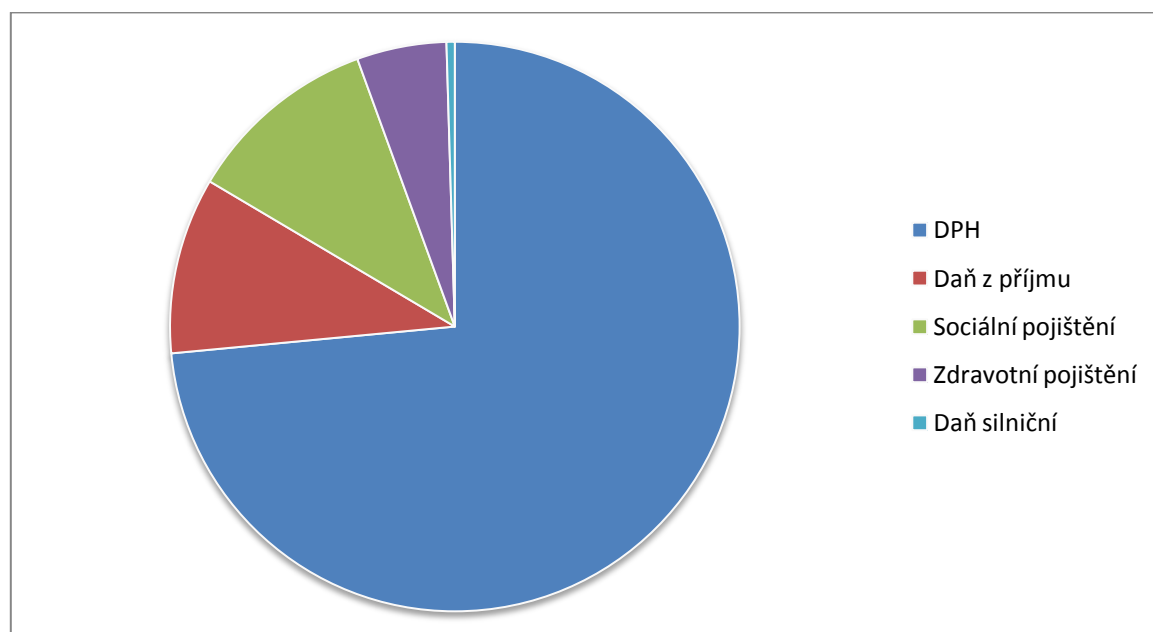
V následujících grafech a tabulce jsou znázorněny odvody společnosti do státního rozpočtu, vycházející z ročního zisku.

Graf 4: Úhrn odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Graf 5: Poměrové zastoupení odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

Tabulka 9: Vývoj odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014 (v tis. Kč)

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DPH	407	430	419	611	604	799	1275	522	529	607
daň z příjmu	179	58	130	59	102	564	9	89	84	78
soc. pojištění	94	41	78	86	127	82	35	87	151	141
zdr. pojištění	43	19	36	39	59	38	20	41	69	66
daň silniční	3	3	3	3	3	3	5	5	6	6

Zdroj: Vlastní zpracování podle výsledků hospodaření firmy

I ve věku starobního důchodce přispěla společnost paní Evy do státního rozpočtu v letech 2005-2014 celkovou částkou 8,4 mil. Kč.

5.3 Rozbor majetku a dluhů

Při převodu z daňové evidence na účetnictví lze vycházet z následujícího postupu:

1. Stanovení termínu převodu
2. Inventarizace majetku a dluhů
3. Zjištění dodatečných informací (např. odpis pohledávek)
4. Sestavení převodového můstku
5. Úprava základu daně
6. Navrzení analytického členění účtů
7. Sestavení počáteční rozvahy

Termín převodu byl zvolen k 31.12.2014. Účetnictví bude podnikatelka Eva vést od 01.01.2015.

Na základě stanovení termínu převodu k 31.12.2014 je zapotřebí k tomuto datu udělat inventarizaci majetku a dluhů. Případné rozdíly zjištěné inventurou budou promítnuty do daňové evidence. Inventura se provádí dokladovou nebo fyzickou formou.

Při přiřazování zjištěných zůstatků k jednotlivým účtům se v první řadě použijí účty bez analytického členění. Teprve potom se s ohledem na potřeby a požadavky podnikatelky

Evy zpřesní účty přidáním analytické části, která bude plně využita (budou se využívat až šestimístné účty). Zároveň u každého zápisu bude definováno, zda má dopad na základ daně.

K 31.12.2014 byla provedena inventarizace:

- peněžních prostředků v pokladně
- peněžních prostředků na bankovních účtech
- dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- dlouhodobého drobného majetku
- zásob
- pohledávek z obchodních vztahů
- závazků z obchodních vztahů
- závazků a pohledávek vůči finančnímu úřadu
- přijatých a poskytnutých záloh
- úvěru
- mzdových závazků vůči pracovníkům
- závazků vůči zdravotní pojišťovně
- závazků vůči správě sociálního zabezpečení

Peněžní prostředky - hotovost

Podnikatelka realizuje převážnou většinu plateb přes bankovní domy. Taktéž převážná většina příjmů podnikatelky probíhá přes bankovní účty. V dnešní době, kdy existuje spousta podvodníků a úmyslných neplatičů neobávajících se soudních dlouhotrvajících pří, je ale zapotřebí především u nových dodavatelů zahájit spolupráci hotovostními způsoby plateb. Hotově jsou hrazeny také drobné režijní nákupy a běžné drobné výdaje ať už nahodilé nebo plánované. Z těchto důvodů podnikatelka Eva používá pokladu v českých korunách a pokladnu v cizí měně (EUR). V účetnictví se pro transakce s hotovostí používá účet 211 – Pokladna. Zjištěná hotovost na pokladnách je znázorněna v následující tabulce.

Tabulka 10: Počáteční stav pokladny v účetnictví (Kč, EUR)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Pokladna – Kč	211.001	NE	152.037,00	
2.	Pokladna – EUR (kurz 27,725) ... 0,- EUR	211.002	NE	0,00	

Zdroj: Vlastní zpracování

V pokladně byla zjištěna k 31.12.2014 hotovost v úhrnné výši 152.037,- Kč. V cizí měně nebyla hotovost zjištěna žádná. Tyto zůstatky odpovídají daňové evidenci. V případě cizí měny se pro účely stanovení hodnoty v Kč používá kurz stanovený Centrální národní bankou k danému datu (31.12.2014).

Peněžní prostředky na bankovních účtech

Pro svou podnikatelskou činnost používá podnikatelka běžné účty v různých měnách (Kč, EUR, USD) a u společnosti Citfin, spořitelní družstvo využívá firemní multiměnový účet, na kterém jsou pod jedním číslem účtu evidovány tři měny (Kč, EUR, USD). V účetnictví se pro bezhotovostní transakce bude používat účet 221 – Účty u bank nebo spořitelních a úvěrových družstev. Vše je přehledně zaznamenáno v následující tabulce.

Tabulka 11: Počáteční stav bankovních účtů v účetnictví (Kč, EUR, USD)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Běžný účet – GE Kč	221.010	NE	943.747,17	
2.	Běžný účet – GE EUR (kurz 27,725) ... 1.669,18 EUR	221.020	NE	46.278,02	
3.	Běžný účet – GE USD (kurz 22,834) ... 57,93 USD	221.030	NE	1.322,77	
4.	Multiměnový účet – Citfin Kč	221.041	NE	6.189,37	
5.	Multiměnový účet – Citfin EUR (kurz 27,725) ... 223,07 EUR	221.042	NE	6.184,62	
6.	Multiměnový účet – Citfin USD (kurz 22,834) ... 85,54 USD	221.043	NE	1.953,22	

Zdroj: Vlastní zpracování

Z bankovních výpisů byly zjištěny stavy k 31.12.2014 v úhrnné výši 1.005.675,17 Kč. Zůstatky v cizí měně byly přepočteny kurzem stanoveným Centrální národní bankou k datu 31.12.2014.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Podnikatelka Eva pro své podnikání používala v roce 2014 nemovitost sklad, dodávku Opel Vivaro, dva osobní automobily Škoda Roomster a vysavač Rainbow. Starší osobní automobil Škoda Roomster převedla k 31.12.2014 do osobního vlastnictví. Sklad byl pořízen v roce 2013 a v roce 2014 proběhlo drobné technické zhodnocení v podobě přístavění plynové přípojky v úhrnné hodnotě 8.600,- Kč. I přes nízkou hodnotu přípojky se podnikatelka Eva rozhodla, že přípojka bude zařazena jako technické zhodnocení nemovitosti. Odpisy jsou prováděny podle zákona o daních z příjmů. Zvoleny byly odpisy zrychlené. V účetnictví se bude postupovat obdobně. Žádný nehmotný dlouhodobý majetek podnikatelka nevlastní.

V následující tabulce je souhrn veškerého dlouhodobého majetku.

Tabulka 12: Seznam dlouhodobého majetku v Kč

Majetek	Rok	Odpisová skupina	Pořizovací cena	Odpisy celkem	Zůstatková cena
budova – sklad	2013	5	1.508.600,00	147.240,00	1.361.360,00
OA Opel Vivaro	2014	2	448.595,04	89.719,00	358.876,04
OA Škoda Roomster	2013	2	237.107,44	137.523,00	99.584,44
vysavač Rainbow	2010	1	49.900,00	49.900,00	0,00
pozemek – sklad	2013	-	115.800,00	0,00	115.800,00
CELKEM			2.360.002,48	424.382,00	1.935.620,48

Zdroj: Vlastní zpracování

Společnost podnikatelky Eva má v obchodním majetku skladové prostory a dva osobní automobily.

Počáteční stavy dlouhodobého majetku pro účely přechodu na účetnictví vycházejí z výše uvedeného inventarizačního seznamu. Účty, ke kterým jsou jednotlivé hodnoty majetku přiřazeny, jsou doplněny o analytické členění.

Tabulka 13: Počáteční stav dlouhodobého majetku v účetnictví (Kč)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Samostatné movité věci - osobní automobily	022.001	NE	685.702,48	
2.	Oprávky – osobní automobily	082.001	NE		227.242,00
3.	Samostatné movité věci - ostatní vybavení	022.009	NE	49.900,00	
4.	Oprávky – ostatní vybavení	082.009	NE		49.900,00
5.	Stavby	021.001	NE	1.508.600,00	
6.	Oprávky – stavby	081.001	NE		147.240,00
7.	Pozemky	031.001	NE	115.800,00	

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota obchodního majetku je zanesena na příslušné účty účtového rozvrhu.

Dlouhodobý drobný majetek

Podnikatelka Eva má stanovenou hranici pro drobný dlouhodobý majetek v rozmezí od 3.000,- Kč do 40.000,- Kč s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Hodnota je uvedena v ceně bez DPH. Takto pořízený majetek je uplatněn rovnou v daňově uznatelných výdajích a není odepisován. Pro účely přechodu na účetnictví budou k tomuto majetku stanoveny oprávky ve výši 100%. Seznam drobného majetku a přenos jeho hodnoty na jednotlivé účty je zachycen v následujících tabulkách.

Tabulka 14: Seznam drobného majetku v Kč

Majetek	Rok	Pořizovací cena
mobilní telefon Nokia	2012	4.670,90
mobilní telefon Samsung	2012	3.163,19
mobilní telefon Alcatel	2014	4.065,97
Stůl	2011	5.916,70
kancelářský nábytek	2011	11.542,60
tiskárna Canon	2011	5.350,00
tiskárna HP	2012	9.837,00
počítač	2011	17.666,52
monitor 17"	2011	6.999,19
notebook HP	2014	5.650,00
fotoaparát Olympus	2013	13.386,55
řezačka	2012	4.083,47
křovinořez	2012	11.025,80
CELKEM		103.357,89

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 15: Počáteční stav drobného majetku v účetnictví (Kč)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Ostatní majetek - telefony	029.001	NE	11.900,06	
2.	Oprávky – telefony	089.001	NE		11.900,06
3.	Ostatní majetek - nábytek	029.002	NE	17.459,30	
4.	Oprávky – nábytek	089.002	NE		17.459,30
5.	Ostatní majetek - počítače	029.003	NE	45.502,71	
6.	Oprávky – počítače	089.003	NE		45.502,71
7.	Ostatní majetek - jiné vybavení	029.009	NE	28.495,82	
8.	Oprávky – jiné vybavení	089.009	NE		28.495,82

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota drobného majetku je zanesena na příslušné účty účtového rozvrhu.

Zásoby

Podnikatelka Eva si za účelem nákupu a prodeje zboží udržuje určité množství zásob zboží. Vzhledem k postupnému vývoji obchodní činnosti a rozšiřování sortimentu byla v roce 2013 nucena vyřešit nedostatek prostoru v soukromém domě nákupem vlastního skladu. Sklad musela ale nejprve technicky přizpůsobit svým potřebám. V průběhu roku 2014 již dochází k přemísťování zboží do tohoto skladu a postupnému rozšiřování zásob zboží.

Zboží je oceňováno pořizovací cenou, která se skládá z ceny pořízení a z nákladů na dopravu. Pro poměrně širokou škálu položek zboží nejsou v inventurním seznamu uvedeny všechny položky, ale vždy pouze skupina a ocenění. V účetnictví budou skupiny zboží rozděleny analytickou částí účtu.

V následující tabulce je uveden soupis zásob a jeho pořizovací cena.

Tabulka 16: Stav zásob zboží v Kč

Druh zboží	Pořizovací cena
gumové rohože	302.422,81
gumové zahřívací lahve (termofory)	19.285,70
gumové rukavice	43.205,36
podložky pod židle	8.350,82
ostatní gumové výrobky	11.504,17
CELKEM	384.768,86

Zdroj: Vlastní zpracování

V další tabulce jsou výše uvedené zásoby přiřazeny jednotlivým účtům účtového rozvrhu.

Tabulka 17: Počáteční stav zboží v účetnictví (Kč)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Zboží na skladě – rohože	132.001	ANO	302.422,81	
2.	Zboží na skladě – termofory	132.002	ANO	19.285,70	
3.	Zboží na skladě – rukavice	132.003	ANO	43.205,36	
4.	Zboží na skladě – podložky	132.004	ANO	8.350,82	
5.	Zboží na skladě – ostatní zboží	132.009	ANO	11.504,17	

Zdroj: Vlastní zpracování

Zboží je majetek, u kterého je nutné při přechodu na účetnictví zvýšit základ daně. Základ daně se může upravit v průběhu následujících devíti let.

Pohledávky z obchodních vztahů

V dnešní době není vymahatelnost pohledávek jednoduchá. Obzvláště pokud se jedná například o společnosti s ručením omezeným. Je proto dobré si u každého nového klienta prověřit z veřejně dostupných zdrojů jeho spolehlivost a platební morálku. Jedná-li se o větší obnos, určitě by mělo být podmínkou uhrazení zálohy. V případě jakéhokoli zpoždění platby je vhodné komunikovat s dlužníkem, vystavovat upomínky a stav pohledávek kontrolovat pravidelně. Dojde-li k prodloužení splatnosti o více jak tři měsíce je potřeba pohledávku považovat za rizikovou a věnovat se vymožení přednostně.

O hodnotu základu daně neuhrazených pohledávek bude navýšen základ daně. K tomuto navýšení základu daně může podnikatelka Eva využít časový horizont 9 let.

Seznam pohledávek je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka 18: Stav pohledávek (Kč, EUR)

Faktura	Vystaveno	Splatno	Měna	Hodnota	Základ daně	DPH
130010	10.01.2013	24.01.2013	Kč	63.514,00	52.490,91	11.023,09
130475	21.10.2013	04.11.2013	Kč	24.195,00	19.995,87	4.199,13
140502	24.10.2014	02.01.2015	Kč	11.171,00	9.232,28	1.938,72

140548	19.11.2014	03.12.2014	Kč	13.964,00	11.540,60	2.423,40
140573	28.11.2014	12.12.2014	Kč	10.213,61	8.441,00	1.772,61
140600	12.12.2014	27.01.2015	Kč	48.597,00	40.162,98	8.434,02
140602	12.12.2014	26.12.2014	Kč	8.379,00	6.924,96	1.454,04
140608	17.12.2014	31.12.2014	Kč	2.182,84	1.804,00	378,84
140613	16.12.2014	30.12.2014	Kč	8.228,00	6.800,00	1.428,00
140615	18.12.2014	01.01.2015	Kč	13.552,00	11.200,00	2.352,00
140618	18.12.2014	01.01.2015	Kč	13.964,00	11.540,60	2.423,40
1301017	29.11.2013	13.12.2013	869 EUR	24.093,03	24.093,03	0,00
1401006	28.05.2014	02.06.2014	6.671 EUR	184.953,48	184.953,48	0,00
CELKEM				427.006,96	389.179,71	37.827,25

Zdroj: Vlastní zpracování

Úhrnná hodnota pohledávek je přiřazena na jednotlivé účty účtového rozvrhu. Vzhledem k následné úpravě základu daně je oddělena hodnota DPH, která daňový základ nezatíží.

Tabulka 19: Počáteční stav pohledávek v účetnictví (Kč, EUR)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Odběratelé – Kč základ daně	311.001	ANO	180.133,20	
2.	Odběratelé – Kč DPH	311.001	NE	37.827,25	
3.	Odběratelé – EUR základ daně	311.002	ANO	209.046,51	

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro přehlednost jsou pohledávky v cizí měně odděleny analyticky.

Závazky z obchodních vztahů

Podnikatelka Eva eviduje krátkodobé závazky vůči šesti dodavatelům. Žádný z těchto závazků není po splatnosti. O hodnotu těchto závazků si podnikatelka v prvním roce účtování sníží základ daně. Dlouhodobé závazky nemá podnikatelka žádné.

Seznam závazků je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka 20: Stav závazků (Kč, EUR)

Faktura	Vystaveno	Splatno	Měna	Hodnota	Základ daně	DPH
140228	15.12.2014	05.01.2015	Kč	4.726,00	3.905,79	820,21
140229	18.12.2014	08.01.2015	Kč	1.936,00	1.936,00	0,00
140230	20.12.2014	13.01.2015	Kč	1.368,01	1.130,59	237,42
140231	31.12.2014	14.01.2015	Kč	1.160,00	959,00	201,00
140232	31.12.2014	15.01.2015	Kč	560,00	560,00	0,00
140223	20.12.2014	20.1.2015	38,61 EUR	1.070,46	1.070,46	0,00
CELKEM				10.820,47	9.561,84	1.258,63

Zdroj: Vlastní zpracování

Úhrnná hodnota závazků je přiřazena na jednotlivé účty účtového rozvrhu. Vzhledem k následné úpravě základu daně je oddělena hodnota DPH, která daňový základ nezatíží.

Tabulka 21: Počáteční stav závazků v účetnictví (Kč, EUR)

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Dodavatelé – Kč základ daně	321.001	ANO		8.491,38
2.	Dodavatelé – Kč DPH	321.001	NE		1.258,63
3.	Dodavatelé – EUR základ daně	321.002	ANO		1.070,46

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro přehlednost jsou závazky v cizí měně odděleny analyticky.

Závazky vůči finančnímu úřadu (Daň z příjmu fyzických osob)

Podnikatelka v průběhu roku 2014 uhradila na zálohách na daň z příjmu fyzických osob v úhrnu 44.500,- Kč. Povinné zálohy na daň z příjmu vycházeli z daňového přiznání za rok 2013. Za rok 2014 byl vykázán zisk, z něhož byla po úpravách stanovena daňová povinnost ve výši 58.215,- Kč. Rozdíl ve výši 13.715,- Kč se tak stává závazkem vůči finančnímu úřadu a je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 22: Počáteční stav závazku z titulu daně z příjmu v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Daň z příjmů fyzických osob	341.001	NE		13.715,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek neovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví.

Závazky vůči finančnímu úřadu (Daň z přidané hodnoty)

Vzhledem k tomu, že je podnikatelka plátcem DPH, bude se do počátečních stavů přenášet také její závazek (vlastní daňová povinnost) či pohledávka (nadměrný odpočet) z titulu daně z přidané hodnoty. Podnikatelka je čtvrtletním plátcem DPH a za zdaňovací období od 01.10.2014 do 31.12.2014 vykázala vlastní daňovou povinnost 211.894,- Kč. Tato povinnost je splatná do 26.01.2015. Žádný jiný daňový nedoplatek na DPH podnikatelka nemá. Závazek z titulu DPH je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 23: Počáteční stav závazku z titulu daně z přidané hodnoty v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Daň z přidané hodnoty	343.001	NE		211.894,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek neovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví.

Závazky vůči finančnímu úřadu (Daň ze závislé činnosti)

V pracovním poměru má podnikatelka dva zaměstnance. Pan Karel je na hlavním pracovním poměru a s paní Bohdanou je uzavřena dohoda o provedení práce. Za měsíc prosinec byla z vykázané mzdy vypočtena a sražena záloha na daň ze závislé činnosti ve výši 3.600,- Kč. Závazek je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 24: Počáteční stav závazku z titulu daně ze závislé činnosti v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Daň ze závislé činnosti	342.001	ANO		3.600,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek ovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví a o jeho hodnotu bude základ daně snížen.

Závazky vůči finančnímu úřadu (Daň silniční)

V roce 2014 podnikatelka využívala pro podnikání 3 vozidla. Podle přiznání k DPH za tento rok činila daňová povinnost 4.096,- Kč. Zálohy byly v průběhu roku 2014 uhrazeny v úhrnné výši 3.702,- Kč. V přiznání vykázaný nedoplatek tak činil 394,- Kč a tento závazek je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 25: Počáteční stav závazku z titulu daně silniční v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Daň silniční	345.001	ANO		394,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek ovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví a o jeho hodnotu bude základ daně snížen.

Přijaté zálohy

Z podružné evidence bylo zjištěno, že podnikatelka koncem roku 2014 přijala zálohy na zboží v úhrnné výši 12.993,- Kč bez DPH. Jde o závazek, který je zaznamenán v následující tabulce.

Tabulka 26: Počáteční stav přijatých záloh v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Přijaté zálohy	324.001	ANO		12.993,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek ovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví a o jeho hodnotu bude základ daně snížen.

Poskytnuté zálohy

V průběhu roku 2014 uhradila podnikatelka dodavatelům služeb zálohy na dodávky elektřiny ve výši 17.355,40 Kč. Uhrazené zálohy na vodné a stočné činily 8.521,70 Kč. Částky jsou uvedeny bez DPH a jsou zaznamenány v následující tabulce.

Tabulka 27: Počáteční stav poskytnutých záloh v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Poskytnuté zálohy - elektřina	314.001	ANO	17.355,40	
2.	Poskytnuté zálohy - vodné	314.002	ANO	8.521,70	

Zdroj: Vlastní zpracování

Pohledávky ovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví a o její hodnotu bude základ daně zvýšen.

Závazku z titulu čerpání úvěru

Podnikatelka Eva se v zásadě snaží udržet obchodní činnost bez cizí finanční pomoci. Vlastní finanční rezervu již má a naštěstí se dosud nedostala do ekonomické situace, ve které by jedno z možných řešení bylo získání úvěru. Vedle toho považuje úroky z úvěrů za aspekt zbytečně snižující zisk.

Při nákupu mobilního telefonu Alcatel OneTouch ji ale prodavačka přesvědčila o výhodnosti nákupu využitím služeb společnosti Home Credit a.s.. Výhodou úvěru mělo být nulové úročení. Podnikatelka smlouvu podepsala a ke koupi mobilního telefonu využila dlouhodobý úvěr ve výši 4.920,- Kč se splatností 24 měsíců. Měsíční splátka je 205,- Kč. První splátka je splatná v lednu 2015. Hodnota nesplacené části úvěru je zaznamenána v následující tabulce.

Tabulka 28: Počáteční stav dlouhodobých úvěrů v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Ostatní závazky – Home Credit	479.001	NE		4.920,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazek neovlivňuje základ daně při přechodu na účetnictví.

Mzdové závazky a závazky vůči orgánům veřejné správy

Podnikatelka Eva odvádí mzdy a odvody z mezd řádně a včas. Z tohoto důvodu budou počáteční stavy závazků vycházet pouze z mezd za měsíc prosinec 2014. Pan Karel je účastníkem důchodového spoření (II. pilíř) a podnikatelka Eva mu zároveň přispívá na penzijní připojištění. Paní Bohdana má hlavní pracovní poměru u jiného zaměstnavatele, nepodepsala prohlášení poplatníka a nepožaduje tak uplatnit slevu na osobu na dani ze závislé činnosti.

Hrubé mzdy ... 29.704,- Kč, čisté mzdy ... 23.021,- Kč

Zdravotní pojištění zaměstnance ... 1.067,- Kč

Sociální pojištění zaměstnance ... 830,- Kč

Záloha na daň ... 5.670,- Kč, sleva na dani ... 2.070,- Kč, vlastní odvod ... 3.600,- Kč

Zdravotní pojištění zaměstnavatele ... 2.134,- Kč

Sociální pojištění zaměstnavatele ... 5.926,- Kč

Příspěvek na penzijní připojištění ... 500,- Kč

Důchodové spoření ... 1.186,- Kč

Závazky vyplývající z mezd jsou zaznamenány v následující tabulce.

Tabulka 29: Počáteční stav závazků z titulu mezd v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Zaměstnanci	331.001	ANO		23.021,00
2.	Sociální zabezpečení - mzdy	336.001	ANO		6.756,00
3.	Zdravotní pojištění - mzdy	336.002	ANO		3.201,00
4.	Důchodové spoření - mzdy	336.003	ANO		1.186,00
5.	Penzijní připojištění	325.001	ANO		500,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud by zaměstnanci měli různé zdravotní pojišťovny, bylo by vhodné tyto pojišťovny oddělit analytickou částí účtu. Zaměstnanci podnikatelky Evy mají zdravotní pojišťovnu shodnou.

Kromě závazků vycházejících z mezd má podnikatelka Eva závazky vůči správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně z titulu vlastního pojištění jako osoby samostatně

výdělečně činné. V průběhu zdaňovacího období hradila řádně měsíční zálohy a podáním přehledů o příjmech a výdajích za zdaňovací období 2014 provedla vyúčtování zdravotního a sociálního pojištění. Vznikl jí tak nedoplatek 5.010,- Kč vůči České správě sociálního zabezpečení a 2.317,- Kč vůči Všeobecné zdravotní pojišťovně. Vše je zaznamenáno v následující tabulce.

Tabulka 30: Počáteční stav závazků z podnikání OSVČ v účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Sociální zabezpečení - OSVČ	336.004	NE		5.010,00
2.	Zdravotní pojištění – OSVČ	336.005	NE		2.317,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Závazky neovlivňují základ daně při přechodu na účetnictví.

5.4 Převodový můstek

Obecně převodový můstek slouží k převodu dat mezi neshodnými systémy. V daňové evidenci je sledován a evidován pouze příjem a výdaj. Z pohledu daňového základu není důležité, kdy byla faktura vystavena ani kdy došlo ke skutečnému předání zboží. Naopak v účetnictví jsou všechny tyto jednotlivé kroky pečlivě sledovány a jejich zachycení v účetním systému má na daňový základ rozhodující vliv. Je naopak nepodstatné kdy došlo k vlastní úhradě.

Z tohoto důvodu je potřeba za pomoci převodového můstu přemostit rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím. V našem případě jde o převod počátečních stavů z daňové evidence do účetnictví. K sestavení převodového můstku budou použita všechna předchozí zjištění z inventarizace. U každé položky je vyznačen dopad na základ daně. Cílem je získat počáteční stavy pro účetnictví a zjistit finální úpravu základu daně. Tato úprava základu daně zajistí, aby v následujícím zdaňovacím období nedošlo při vedení účetnictví ke dvojímu zdanění některých položek, nebo naopak aby jiné položky nebyly ze zdanění vyjmuty úplně.

Tabulka 31: Převodový můstek pro převod z daňové evidence na účetnictví v Kč

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
1.	Stavby	021.001	NE	1.508.600,00	
2.	Oprávký – stavby	081.001	NE		147.240,00
3.	Samostatné movité věci – auta	022.001	NE	685.702,48	
4.	Oprávký – auta	082.001	NE		227.242,00
5.	Samostatné movité věci - ostatní	022.009	NE	49.900,00	
6.	Oprávký - ostatní	082.009	NE		49.900,00
7.	Ostatní majetek - telefony	029.001	NE	11.900,06	
8.	Oprávký - telefony	089.001	NE		11.900,06
9.	Ostatní majetek - nábytek	029.002	NE	17.459,30	
10.	Oprávký - nábytek	089.002	NE		17.459,30
11.	Ostatní majetek - počítače	029.003	NE	45.502,71	
12.	Oprávký - počítače	089.003	NE		45.502,71
13.	Ostatní majetek - jiné vybavení	029.009	NE	28.495,82	
14.	Oprávký - jiné vybavení	089.009	NE		28.495,82
15.	Pozemky	031.001	NE	115.800,00	
16.	Zboží na skladě - rohože	132.001	ANO	302.422,81	
17.	Zboží na skladě - termofory	132.002	ANO	19.285,70	
18.	Zboží na skladě - rukavice	132.003	ANO	43.205,36	
19.	Zboží na skladě - podložky	132.004	ANO	8.350,82	
20.	Zboží na skladě - ostatní zboží	132.009	ANO	11.504,17	
21.	Pokladna – Kč	211.001	NE	152.037,00	
22.	Běžný účet - GE Kč	221.010	NE	943.747,17	
23.	Běžný účet - GE EUR	221.020	NE	46.278,02	
24.	Běžný účet - GE USD	221.030	NE	1.322,77	
25.	Multiměnový účet - Citfin Kč	221.041	NE	6.189,37	
26.	Multiměnový účet - Citfin EUR	221.042	NE	6.184,62	
27.	Multiměnový účet - Citfin USD	221.043	NE	1.953,22	
28.	Odběratelé - Kč základ daně	311.001	ANO	180.133,20	
29.	Odběratelé - Kč DPH	311.001	NE	37.827,25	
30.	Odběratelé - EUR	311.002	ANO	209.046,51	

31.	Poskytnuté zálohy - elektřina	314.001	ANO	17.355,40	
32.	Poskytnuté zálohy - voda	314.002	ANO	8.521,70	
33.	Dodavatelé - Kč základ daně	321.001	ANO		8.491,38
34.	Dodavatelé - Kč DPH	321.001	NE		1.258,63
35.	Dodavatelé - EUR	321.002	ANO		1.070,46
36.	Přijaté zálohy - zboží	324.001	ANO		12.993,00
37.	Penzijní připojištění - mzdy	325.001	ANO		500,00
38.	Zaměstnanci	331.001	ANO		23.021,00
39.	Sociální zabezpečení - mzdy	336.001	ANO		6.756,00
40.	Zdravotní pojištění - mzdy	336.002	ANO		3.201,00
41.	Důchodové spoření - mzdy	336.003	ANO		1.186,00
42.	Sociální zabezpečení - OSVČ	336.004	NE		5.010,00
43.	Zdravotní pojištění - OSVČ	336.005	NE		2.317,00
44.	Daň z příjmu fyzických osob	341.001	NE		13.715,00
45.	Daň ze závislé činnosti	342.001	ANO		3.600,00
46.	Daň z přidané hodnoty	343.001	NE		211.894,00
47.	Daň silniční	345.001	ANO		394,00
48.	Ostatní závazky - Home Credit	479.001	NE		4.920,00
CELKEM				4.458.725,46	828.067,36

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že součet strany MD je 4.458.725,46 Kč. Součet strany DAL je 828.067,36 Kč. Rozdíl mezi oběma stranami činí 3.630.658,10 Kč. Vzniklý rozdíl se zaúčtuje na účet 491 – Účet individuálního podnikatele a to na stranu DAL. Dojde tím k základní účetní povinné rovnosti stran MD = DAL.

V případě individuálního podnikatele se tento účet používá k evidenci veškerých vkladů podnikatele do podnikání. Jde nejen o počáteční vklady (peníze, majetek) na rozjezd podnikání, ale také o úhrn již dosaženého a zdaněného zisku. V podstatě hodnota vyjadřuje jakou část obchodního majetku skutečně podnikatel vlastní.

5.5 Účetní rozvrh

V příloze č. 4 Vyhlášky č.500/2002 Sb. je uvedena Směrná účetní osnova. Tato směrná účetní osnova tvoří základní kostru pro účetní rozvrh každého účetní rozvrhu používaného pro vedení účetnictví. Pro potřeby vedení účetnictví podnikatelky Evy je sestaven účetní rozvrh vycházející z jejích vlastních interních potřeb kontroly, z potřeby přehlednosti a rychlé orientace v účetních výkazech a v neposlední řadě snadnému stanovení daňové povinnosti.

Účetní rozvrh není po vytvoření pevný a neměnný. V průběhu obchodní činnosti je potřeba účetní rozvrh doplňovat o nové aktivity či případné nové druhy majetku. Zároveň je důležité účetní rozvrh také aktualizovat na základě změn zákonných norem.

Účetní rozvrh je uveden v příloze č. 1.

5.6 Počáteční rozvaha

Sestavení počáteční rozvahy je jedním z posledních kroků při přechodu z daňové evidence na účetnictví. Jde o zanesení počátečních stavů účtů do standardního účetního výkazu.

Tabulka 32: Počáteční rozvaha AKTIVA k 01.01.2015 v Kč

Ozn.	AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto
	AKTIVA CELKEM	4.458.725	527.740	3.930.985
B.	Dlouhodobý majetek	2.463.360	527.740	1.935.620
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2.463.360	527.740	1.935.620
B.II.1.	Pozemky	115.800		115.800
B.II.2.	Stavby	1.508.600	147.240	1.361.360
B.II.3.	Samostatné movité věci	735.602	277.142	458.460
B.II.6.	Jiný dlouhodobý majetek	103.358	103.358	0
C.	Oběžná aktiva	1.995.365		1.995.365
C.I.	Zásoby	384.769		384.769
C.I.5.	Zboží	384.769		384.769
C.III.	Krátkodobé pohledávky	452.884		452.884

C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	427.007		427.007
C.III.7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	25.877		25.877
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	1.157.712		1.157.712
C.IV.1.	Peníze	152.037		152.037
C.IV.2.	Účty v bankách	1.005.675		1.005.675

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 33: Počáteční rozvaha PASIVA k 01.01.2015 v Kč

Ozn.	PASIVA	
	PASIVA CELKEM	3.930.985
A.	Vlastní kapitál	3.630.658
A.I.	Základní kapitál	3.630.658
A.I.1.	Základní kapitál	3.630.658
B.	Cizí zdroje	300.327
B.II.	Dlouhodobé závazky	4.920
B.II.9.	Jiné závazky	4.920
B.III.	Krátkodobé závazky	295.407
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	10.820
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům	23.021
B.III.6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	18.470
B.III.7.	Stát – daňové závazky a dotace	229.603
B.III.8.	Krátkodobé přijaté zálohy	12.993
B.III.11.	Jiné závazky	500

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečným krokem je přenesení počáteční stavů účtů do hlavní knihy. Po této operaci už následuje standardní účtování účetních operací běžného účetní období. V následující tabulce je přenesení počátečních stavů znázorněno. K tomuto účelu slouží vytvořený převodový můstek. Jednotlivé hodnoty u každého účtu jsou zaneseny jako počáteční stav daného účtu účtového rozvrhu a to na stranu MD nebo D podle statutu konkrétního účtu.

Tabulka 34: Počáteční stavy účtů v hlavní knize pro rok 2015

Účet	Název	MD	D
021	Stavby	1.508.600,00	
022	Samostatné movité věci	735.602,48	
029	Jiný dlouhodobý majetek	103.354,89	
031	Pozemky	115.800,00	
081	Oprávky ke stavbám		147.240,00
082	Oprávky k samostatným movitým věcem		277.142,00
089	Oprávky k jinému dlouhodobému majetku		103.354,89
132	Zboží na skladě a v prodejnách	384.768,86	
211	Pokladna	152.037,00	
221	Bankovní účty	1.005.675,17	
311	Odběratelé	427.006,96	
314	Poskytnuté provozní zálohy	25.877,10	
321	Dodavatelé		10.820,47
324	Přijaté provozní zálohy		12.993,00
325	Ostatní závazky		500,00
331	Zaměstnanci		23.021,00
336	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění		18.470,00
341	Daň z příjmu		13.715,00
342	Ostatní přímé daně		3.600,00
343	Daň z přidané hodnoty		211.894,00
345	Ostatní daně a poplatky		394,00
479	Jiné dlouhodobé závazky		4.920,00
491	Účet individuálního podnikatele		3.630.658,10
CELKEM		4.458.722,46	4.458.722,46

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že se strany MD a Dal rovnají. Je to kontrola, že počáteční stavy účtů jsou hlavní knize zaneseny správně.

6 Analýza dopadů změny evidence ekonomické činnosti

Posouzení dopadu změny vedení evidence ekonomické činnosti z daňové evidence na účetnictví může být realizováno z několika různých pohledů. Samozřejmě se nabízí jako první pohled samotného daňového subjektu. Jeho samotného se změny dotknou v nejvyšší míře. Od běžného zpracování účetních pohybů, přípravy podkladů k zaúčtování, změny myšlení při rozhodování s ohledem na daňový dopad, až po rozbor přesnějších výstupů z evidence ekonomických činností a následné strategické plánování.

Velkým posunem je přechod na účetnictví ve vztahu k informacím předávaným státním úřadům (např. finančnímu úřadu). Povinně předkládané účetní výkazy jsou podrobnější a finanční úřad má tak přesnější informace o činnosti subjektu. I proto je přechod na účetnictví státem podporován, což dokresluje i níže popsany daňový dopad na podnikatelku Evu vzešlý z přechodu na účetnictví.

Asi posledním dopadem přechodu na účetnictví, který by stál za okomentování, je vliv na veřejnost. Zároveň je ale potřeba říci, že tato změna bude nejvýraznější při variantě souběžného dobrovolného zápisu do obchodního rejstříku.

6.1 Pohled daňového subjektu

Logicky prvním posuzovaným hlediskem z pohledu daňového subjektu je daňový dopad vzniklý přechodem z daňové evidence na účetnictví. Důležité je přitom zmínit, že přechod na účetnictví nemá žádný vliv na základ daně v posledním roce vedení daňové evidence.

Důvodem povinného výpočtu daňového dopadu je rozdíl v hlavním principu daňové evidence oproti účetnictví. V daňové evidenci se například zdaňuje až vlastní úhrada vystavené faktury, kdežto v účetnictví se vystavená faktura promítne do výnosů už vlastním vystavením a následná úhrada takto vzniklé pohledávky už daňový základ neovlivní. Přechodem na účetnictví se neuhrazená faktura, která by byla při úhradě zdanitelným příjmem, stane pohledávkou, která naopak při úhradě nebude zdanitelným výnosem. Pro účely výpočtu konkrétního dopadu lze využít vytvořený přechodový můstek s vynětím položek nemající na základ daně vliv.

Seznam položek ovlivňujících základ daně je uveden v následující tabulce.

Tabulka 35: Seznam položek ovlivňujících při přechodu na účetnictví základ daně

Číslo	Text	Účet	Daň	MD	DAL
16.	Zboží na skladě - rohože	132.001	ANO	302.422,81	
17.	Zboží na skladě - termofory	132.002	ANO	19.285,70	
18.	Zboží na skladě - rukavice	132.003	ANO	43.205,36	
19.	Zboží na skladě - podložky	132.004	ANO	8.350,82	
20.	Zboží na skladě - ostatní zboží	132.009	ANO	11.504,17	
28.	Odběratelé - Kč základ daně	311.001	ANO	180.133,20	
30.	Odběratelé – EUR	311.002	ANO	209.046,51	
31.	Poskytnuté zálohy - elektřina	314.001	ANO	17.355,40	
32.	Poskytnuté zálohy - voda	314.002	ANO	8.521,70	
33.	Dodavatelé - Kč základ daně	321.001	ANO		8.491,38
35.	Dodavatelé – EUR	321.002	ANO		1.070,46
36.	Přijaté zálohy – zboží	324.001	ANO		12.993,00
37.	Penzijní připojištění - mzdy	325.001	ANO		500,00
38.	Zaměstnanci	331.001	ANO		23.021,00
39.	Sociální zabezpečení - mzdy	336.001	ANO		6.756,00
40.	Zdravotní pojištění - mzdy	336.002	ANO		3.201,00
41.	Důchodové spoření - mzdy	336.003	ANO		1.186,00
45.	Daň ze závislé činnosti	342.001	ANO		3.600,00
47.	Daň silniční	345.001	ANO		394,00
CELKEM				799.825,67	61.212,84
z toho: ovlivnění základu daně v prvním roce				25.877,10	61.212,84
z toho: ovlivnění základu daně v 9 zdaňovacích období				773.948,57	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Při přechodu na účetnictví ovlivní základ daně všechny položky, které by v případě úhrady byly v daňové evidenci zdanitelným příjmem nebo daňově uznatelným nákladem. Položky zvyšující základ daně mají úhrnnou hodnotu **799.825,67 Kč**. Položky snižující základ daně činí **61.212,84 Kč**. Základ daně by v prvním roce vedení účetnictví měl být zvýšen o částku **738.612,83 Kč**.

Velmi důležitý je ale §23 čl. 14 Zákona o daních z příjmů Sb.. Zde je uvedeno, že hodnotu zásob a pohledávek, které poplatník evidoval v době zahájení vedení účetnictví, lze zahrnout do základu daně buď jednorázově v době zahájení vedení účetnictví, nebo postupně po 9 následujících zdaňovacích obdobích, počínaje zdaňovacím obdobím zahájení vedení účetnictví. V případě podnikatelky Evy jde o částku **773.948,57 Kč**. Použije-li krajní možnost a o celou částku zvýší základ daně až v posledním devátém zdaňovacím období, může případnou daň **116.092 Kč**, pojistné na sociální zabezpečení **112.997 Kč** a pojistné na zdravotní pojištění **52.242 Kč** použít pro podnikání jako bezúročnou devítiletou půjčku. Celková výše odložené daňové povinnosti činí **281.331 Kč**.

Je zajímavé, že pokud by přechod na účetnictví podnikatelka Eva nerealizovala, výše uvedené pohledávky by jistě měla uhrazené v následujícím roce a stejně tak zásoby by v následujícím roce prodala. Musela by tak tuto částku zdanit povinně hned v následujícím zdaňovacím období.

Tento zajímavý legální odklad daňové povinnosti lze vnímat jako snahu státu zjednodušit podnikatelům rozhodování při přechodu na vedení účetnictví. Pokud již podnikatel začne uvažovat o přechodu na účetnictví, může této situace naopak využít a cíleně na konci posledního zdaňovacího období vedení daňové evidence vyfakturovat maximum možného a naopak nakoupit co nejvíce zásob. V posledním roce daňové evidence vystavené neuhrazené faktury nebude muset danit a nakoupené zásoby budou daňově uznatelným výdajem. Přechodem na účetnictví si následně celou tuto daňovou povinnost odloží až o 9 let.

Vlastní daňový rozdíl při vedení daňové evidence a vedení účetnictví v běžném roce je nepatrný, velmi individuální a v průběhu víceleté činnosti v podstatě zaniká. Přechodem na účetnictví ale určitě mizí velmi jednoduché ovlivnění základu daně v závěru roku uhrazením závazků či snahou dohodnout u svých odběratelů odložení úhrady pohledávky na začátek příštího roku.

Daňový dopad je ale vedlejším projevem přechodu na účetnictví. Tím hlavním cílem je možnost důkladněji a důsledněji sledovat vlastní ekonomickou činnost. Výstupy z účetnictví nabízejí širokou variabilitu přehledů. Lze jich docílit správným nastavením a používáním analytických částí účtů, dalším podružným členěním a využíváním středisek, výkonů nebo zakázek.

Jak je již výše uvedeno paní Eva využívá pro svou obchodní činnost i cizí měnu. U GE Money Bank má tři bankovní účty. Z toho dva v cizí měně (EUR,USD). U společnosti Citifin má dále multiměnový účet, na kterém jsou evidovány tři měny na jednu (Kč, EUR, USD). V daňové evidenci je pro vedení zůstatků bankovních účtů k dispozici jeden sloupec. V něm jsou zaznamenány zůstatky všech bankovních účtů jednou částkou. Naopak v účetnictví je má každý bankovní účet samostatný analytický účet v účtovém rozvrhu a velmi rychle lze zkontrolovat daný zůstatek se stavem na bankovním výpise.

6.2 Pohled státních úřadů

Pojem státní úřady může zahrnovat poměrně širokou škálu institucí. Lze je rozdělit do dvou hlavních skupin:

- instituce, se kterými přichází podnikatelský subjekt do kontaktu každodenně
- instituce, ke kterým má podnikatelský subjekt oznamovací povinnost

Do první skupiny patří celní úřad, živnostenský úřad, úřad práce, stavební úřad apod. Tyto instituce prolínají obchodní činnost podnikatelského subjektu v průběhu celého roku a nemají žádnou vazbu na časové období.

Druhou skupinu tvoří například finanční úřad, zdravotní pojišťovny, správa sociálního zabezpečení či statistický úřad. K těmto institucím má podnikatelský subjekt vždy za nějaké uzavřené časové období oznamovací povinnost, ze které většinou následně vychází i finanční povinnost pro některou ze zúčastněných stran.

Přechodem z daňové evidence na účetnictví bude z výše uvedených typů státních úřadů nejvíce dotčen finanční úřad. Podnikatelský subjekt předkládá finančnímu úřadu za určité časové úseky různá hlášení a přiznání. S narůstajícím obratem narůstá i počet těchto hlášení či přiznání. Namátkou včetně periodicity lze uvést tyto:

- přiznání k dani z přidané hodnoty (měsíčně nebo čtvrtletně)
- souhrnné hlášení k DPH (měsíčně)
- výpis z evidence pro daňové účely (měsíčně nebo čtvrtletně)
- kontrolní hlášení DPH (měsíčně nebo čtvrtletně)
- vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (ročně)
- přiznání k dani silniční (ročně)

- přiznání k dani z příjmů (ročně)
- rozvaha a výkaz zisků a ztrát v případě vedení účetnictví (ročně)

Na většinu výše uvedených položek nemá způsob vedení evidence ekonomické činnosti žádný vliv. Poslední dvě uvedené položky budou ale změnou dotčeny velmi výrazně.

Pro účely posouzení změny v poskytovaných informacích finančnímu úřadu bude využita inventarizace k 31.12.2014 nutná k přechodu z daňové evidence na účetnictví. S využitím inventarizace bude namodelována účetní závěrka k 31.12.2014, čímž vznikne možnost porovnat daňové přiznání subjektu u obou forem vedení evidence ekonomické činnosti.

V obou případech vedení evidence ekonomické činnosti (daňová evidence, účetnictví) se finanční úřad z daňového přiznání dozví, jaký je u daňového subjektu základ daně a následně ze základu daně vyplývající daňová povinnost. Rozdíl ale nastává v rozboru skladby příjmů a výdajů (výnosů a nákladů) a v prezentaci majetku daňového subjektu.

Daňová evidence a přiznání k dani z příjmů

Podnikatelka Eva ve zdaňovacím období 2014 vedla daňovou evidenci a podala řádné přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Na řádku č.101 a č.102 daňového přiznání uvedla úhrn příjmů a výdajů. Na řádku č.106 zaznamenala položky snižující základ daně.

Obrázek 1: Daňové přiznání - výpočet základu daně při vedení daňové evidence

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)	
1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)	
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí	
Vedu daňovou evidenci	☒ ano
Vedu účetnictví	☐ ano
Uplatňuji výdaje procentem z příjmů	☐ ano
	poplatník
101 Příjmy podle § 7 zákona	5 691 747
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	5 005 299
103 (neobsazeno)	
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř.101-ř.102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	686 448
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. [2]	0
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. [2]	274 689

Zdroj: Daňové přiznání podnikatelky Evy za zdaňovací období 2014

Položky snižující základ daně jsou v další části daňového přiznání rozepsány podrobněji.

Obrázek 2: Daňové přiznání - položky snižující základ daně

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona		
č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		
Další úpravy z přílohy podle § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Údaj není součástí přílohy. Hodnota se použije pro výpočet řádku 105, případně pro výpočet řádku 204.		
č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	odpisy HIM	274 689
2.		
3.		
4.		
Další úpravy z přílohy podle § 23 a ostatní úpravy podle zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Údaj není součástí přílohy. Hodnota se použije pro výpočet řádku 106, případně pro výpočet řádku 204.		

Zdroj: Daňové přiznání podnikatelky Evy za zdaňovací období 2014

Již nyní je patrné, že z běžného přiznání daňového subjektu vedoucího daňovou evidenci nemá finanční úřad žádný přehled o struktuře příjmů, výdajů.

Dalším prvkem daňového přiznání pro poplatníky vedoucí daňovou evidenci je jednoduchá tabulka pro zachycení majetku daňového subjektu.

Obrázek 3: Dílčí část přiznání k dani z příjmů fyzických osob

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona		
Vyplňte pouze v případě vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.		
	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek	2 094 509	1 819 820
2. Peněžní prostředky v hotovosti *)		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)		
4. Zásoby	327 967	384 769
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček	341 879	452 884
6. Ostatní majetek*)		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček	254 141	300 327
8. Rezervy		
9. Mzdy	451 217	

*) Označené údaje jsou nepovinné

Zdroj: Daňové přiznání podnikatelky Evy za zdaňovací období 2014

Mohlo by se zdát, že údaje zde uvedené by už mohly být dostatečné pro získání orientačního přehledu o ekonomické situaci společnosti paní Evy. Bohužel zde ale vůbec nemá podnikatelka povinnost uvádět výši peněžních prostředků ať už v hotovosti či na bankovních účtech. Nelze tak například určit její okamžitou likviditu. Za nedostatečnou informaci lze považovat i chybějící strukturu pohledávek a závazků (dluhů).

Účetní závěrka se k daňovému přiznání při vedení daňové evidence nepřikládá.

Účetnictví a přiznání k dani z příjmů

Zjednodušenou modelovou transformací zdaňovacího období 2014 s pomocí již realizované inventarizace se dosáhlo možnosti, vyplnit daňové přiznání k dani z příjmů ve verzi pro subjekty vedoucí účetnictví. Velmi důležitým parametrem je skutečnost, že daňový subjekt vedoucí účetnictví přikládá k daňovému přiznání povinně také účetní závěrku.

Obrázek 4: Daňové přiznání - výpočet základu daně při účetnictví

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ano
Vedu účetnictví ano
Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ano

	poplatník
101 Příjmy podle § 7 zákona	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona <i>Výpočet výdajů procentem</i>	
103 (neobsazeno)	
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř.101-ř.102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	411 759
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v <i>odd. E na str. [2]</i>	0
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v <i>odd. E na str. [2]</i>	0

Zdroj: vlastní zpracování

Z přiznání je patrné, že položky snižující základ daně v podobě odpisů již nejsou samostatně v přiznání uvedeny. Je to z toho důvodu, že jsou již obsaženy ve výkazu zisků a ztrát a jsou již ve výsledku hospodaření zahrnuty. Při vedení účetnictví se v přiznání dále vyplňuje „roční úhrn čistého obrátu“. Zatím by se mohlo zdát, že údajů je uvedeno

podstatně méně. Rozhodující změnou je ale skutečnost, že v případě vedení účetnictví je povinnou přílohou daňového přiznání také účetní závěrka. Ta se skládá z výkazu zisků a ztrát, rozvahy a přílohy k účetní závěrce.

Obrázek 5: Výkaz zisků a ztrát v tis. Kč

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	5 461	4 518
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	3 729	3 184
+	Obchodní marže (I. - A.)	03	1 732	1 334
II.	Výkony	04	230	298
B.	Výkonová spotřeba	05	183	74
+	Přidaná hodnota (I. - A. + II.-B.)	06	1 779	1 558
C.	Osobní náklady	07	457	378
D.	Daně a poplatky	08		
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	09	275	164
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	12		
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	1	245
H.	Ostatní provozní náklady	14	636	684
V.	Převod provozních výnosů	15		
I.	Převod provozních nákladů	16		
*	Provozní výsledek hospodaření (zohlednění položek (+) až V.)	17	412	577
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33	38	43
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (provozní výsledek hospodaření + finanční výsledek hospodaření - Q.)	34	374	534
XIII.	Mimořádné výnosy	35		
R.	Mimořádné náklady	36		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37		
*	Mimořádný výsledek hospodaření (XIII. - R. - S.)	38		
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (výsledek hospodaření za běžnou činnost + mimořádný výsledek hospodaření - T)	40	374	534
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (provozní výsledek hospodaření + finanční výsledek hospodaření + mimořádné výnosy - R.)	41	412	577

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro jednoduchost jsou vynechány prázdné řádky č.18-32 týkající se pouze finančního výsledku hospodaření (cenné papíry, úroky, ...).

Z výkazu je již patrná např. obchodní marže či vlastní daňová povinnost. Přehledně lze také hodnotit změny oproti loňskému roku.

Obrázek 6: Rozvaha v tis. Kč

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.I.)	001	4 460	528	3 932	3 697
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (B.I. + B.II. + B.III.)	003	2 464	528	1 936	2 211
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	2 464	528	1 936	2 211
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006				
C.	Oběžná aktiva (C.I. + C.II. + C.III. + C.IV.)	007	1 996		1 996	1 486
C. I.	Zásoby	008	385		385	328
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	009				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	010	453		453	342
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	1 158		1 158	816
D. I.	Časové rozlišení	012				
Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období 5		Stav v minulém účet. období 6	
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C.I.)	013	3 932		3 697	
A.	Vlastní kapitál (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V.1. + A.V.2.)	014	3 632		3 443	
A. I.	Základní kapitál	015	3 258		2 909	
A. II.	Kapitálové fondy	016				
A. III.	Fondy ze zisku	017				
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018				
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ -/	019	374		534	
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku -/	020				
B.	Cizí zdroje (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV.)	021	300		254	
B. I.	Rezervy	022				
B. II.	Dlouhodobé závazky	023	5			
B. III.	Krátkodobé závazky	024	295		254	
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	025				
C. I.	Časové rozlišení	026				

Zdroj: Vlastní zpracování

V rozvaze lze vyčíst výraznou finanční stabilitu společnosti paní Evy. Krátkodobá likvidita v roce 2013 činila 3,21 a v roce 2014 dokonce 3,86.

Údaje poskytované finančnímu úřadu při vedení účetnictví jsou podstatně rozmanitější a rozhodně vedou k větší informovanosti finančního úřadu o ekonomické činnosti daňového subjektu.

Je důležité zmínit, že finanční úřad má v případě nejasností či nesrovnalostí další možnosti jak od daňového subjektu získat další přesnější informace. Jsou to tyto nástroje:

- podání vysvětlení
- místní šetření
- výzva k odstranění pochybností
- daňová kontrola

Všechny tyto nástroje může finanční úřad použít jak při vedení daňové evidence tak při vedení účetnictví. V případě využití těchto kontrolních prostředků získá finanční úřad informace z obou způsobů vedení evidence ekonomické činnosti v podstatě totožné a vyčerpávající. Mají-li se tedy posoudit rozdíly v poskytování informací od daňového subjektu při různém způsobu vedení evidence ekonomické činnosti, je potřeba sledovat jejich stav před použitím kontrolních mechanismů finančního úřadu.

6.3 Pohled veřejnosti

Obecně se dá říci, že ekonomické aktivity soukromých osob jsou neveřejné, dokud tato osoba není zapsána v obchodním rejstříku. Podnikající fyzická osoba, která není zapsána v obchodním rejstříku, nemá žádnou povinnost své ekonomické aktivity či jejich výsledky zveřejňovat. O subjektu lze i tak získat některé informace, které veřejnosti umožňují tento subjekt kontrolovat. Z veřejných zdrojů lze získat informaci, zda má subjekt oprávnění k podnikání, zda je plátcem DPH nebo zda proti němu je nebo bylo vedeno insolvenční řízení, čímž by se subjekt mohl stát jako obchodní partner velmi rizikový. K získání podobných informací slouží například tyto portály:

- www.rzp.cz ... registr živnostenského podnikání
- ARES ... administrativní registr ekonomických subjektů
- isir.jutice.cz ... insolvenční rejstřík

O společnosti paní Evy je v živnostenském rejstříku následující záznam.

Obrázek 7: Výpis z živnostenského rejstříku

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
Ministry of Industry and Trade of the Czech Republic
RŽP

Úvodní stránka | Vyhledání subjektu | Elektronické podání | Náповěda | Statistické údaje

Úvodní stránka » Vyhledání subjektu » Seznam subjektů » Údaje subjektu

Údaje z veřejné části Živnostenského rejstříku

Platnost k 18.02.2016 20:03:51

Subjekt

Jméno a příjmení:	[redacted]
Datum narození:	[redacted]
Občanství:	Česká republika
Sídlo:	[redacted]
Identifikační číslo osoby:	[redacted]

Živnostenská oprávnění

Živnostenské oprávnění č. 1:	
Předmět podnikání:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Obory činnosti:	Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti Zprostředkování obchodu a služeb Velkoobchod a maloobchod Výroba, obchod a služby jinde nezařazené
Druh živnosti:	Ohlašovací volná
Vznik oprávnění:	[redacted]
Doba platnosti oprávnění:	na dobu neurčitou

Úřad příslušný podle §71 odst.2 živnostenského zákona: Magistrát města Liberce

[Elektronicky podepsaný výpis](#) | [Údaje ve formátu XML](#)

Tento výpis je neprodejný a byl pořízen prostřednictvím Internetu dne 18.02.2016.

Zdroj: Internetový portál www.rzp.cz

Pokud by podnikající subjekt nebyl v živnostenském rejstříku dohledán a i přesto by aktivně vyvíjel ekonomickou činnost, jednalo by se o neoprávněné podnikání.

Do 30.06.2008 byl jediným platným dokladem o povolení k podnikání živnostenský list. Ten byl nahrazen výpisem z živnostenského rejstříku, na kterém je uveden seznam všech povolení vydaných konkrétnímu podnikateli. Na obrázku č.7 je tento výpis znázorněn. V případě potřeby si subjekt nebo kdokoli jiný může vytisknout elektronicky podepsaný výpis kliknutím na příslušný odkaz uvedený pod výpisem.

V administrativním registru ekonomických subjektů jsou k dispozici další údaje o společnosti paní Evy.

Obrázek 8: Výpis z ARES

Údaje o registrovaném subjektu

DIČ:	CZ [redacted] Fyzická osoba
Jméno:	[redacted]
Sídlo:	[redacted]

Finanční úřad pro Liberecký kraj
Územní pracoviště v Liberci, 1. máje 97, LIBEREC, tel.: 485 211 111
Údaje zobrazeny dne 18.02.2016

Údaje o nespolehlivém plátcí DPH

Nespolehlivý plátcce:	NE
-----------------------	----

Bankovní účty určené ke zveřejnění

[redacted]	Datum zveřejnění
[redacted]	[redacted]

Údaje o registraci k DPH

Typ registrace	Registrace platná od:	Registrace platná do:
Plátcce	[redacted]	

Zdroj: Internetový portál ARES Ministerstva financí České republiky

Zde se o společnosti paní Evy lze především dozvědět, zda je plátcce DPH. Další zásadní veřejné informace s plátcovstvím velmi související jsou následující:

- Daňové identifikační číslo ... pod tímto číslem eviduje společnost paní Evy finanční úřad. U fyzických osob se toto číslo skládá z rodného čísla a předponou CZ v případě českého občana.
- Informace o nespolehlivém plátcí ... je-li podnikatel z pohledu finančního úřadu nespolehlivý, ručí příjemce zdanitelného plnění za nezaplacenou daň z tohoto plnění. Je tedy bezpečnější hradit DPH přímo finančnímu úřadu.
- Bankovní účet ... na tento účet by měli odběratelé společnosti paní Evy zasílat své úhrady, jinak ručí za nezaplacenou daň z poskytnutého plnění.

Je patrné, že uvedené údaje jsou velmi důležité a je potřeba pravidelně sledovat jejich vývoj.

Stále ale chybí informace o ekonomickém stavu společnosti paní Evy. Aby bylo možné získat i tyto informace, musela by se paní Eva dobrovolně zapsat do obchodního rejstříku. Zápisem do obchodního rejstříku vzniká povinnost zveřejňovat účetní závěrky. Hlavní překážkou bránící dobrovolnému zápisu do obchodního rejstříku většinou bývá povinnost vést účetnictví. U paní Evy ale přechodem z daňové evidence na účetnictví z důvodu získání přesnějších údajů o vývoji ekonomické činnosti tato překážka zanikla. Získá dobrovolným zápisem ještě nějaké výhody?

Společnost paní Evy je ale natolik ekonomicky zdravá, že prezentace její ekonomické situace by mohla být přínosem. Prezentací ekonomické stability a finanční likvidity získá společnost paní Evy respekt a důvěru obchodních partnerů, čímž se otevírá snadnější přístup k novým obchodním kontraktům. Se zápisem do obchodního rejstříku je zároveň spojená určitá prestiž, právě z toho důvodu, že jsou do něj povinně zapisovány právnické osoby s určitým vstupním kapitálem.

Po přechodu z daňové evidence na účetnictví je vzhledem k velmi pozitivním ekonomickým výsledkům společnosti paní Evy dobrovolný zápis do obchodního rejstříku logickým krokem. Povinnost zveřejňovat ve sbírce listin účetní závěrky může být považována za možnost hrdé prezentace úspěšné firmy. V dnešní době, kdy se neplacení daní stává sportovním odvětvím, je zviditelnění každé úspěšné menší firmy malým kouskem skládačky vedoucí k pozitivní přeměně myšlení společnosti. Placení daní by nemělo být ostudou, ale naopak hrdostí.

Podobu zveřejnění účetních závěrek a zdrojovou cestu k nim lze ukázat na příkladě podnikatele pana Petra Palečka. Pan Paleček je zapsán v obchodním rejstříku a řádně do sbírky listin zakládá účetní závěrky. Na úvodní stránce portálu veřejného rejstříku je nabízen aktuální výpis z rejstříku, historický výpis i s předchozími již neplatnými a změněnými údaji a náhled do sbírky listin.

Obrázek 9: Výpis z obchodního rejstříku

Počet nalezených subjektů: 1 - [Vytisknout seznam](#) Údaje platné ke dni 18. února 2016

Název subjektu: **Petr Paleček - PALEC** IČO: **684 48 198**
 Spisová značka: A 13714 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem Den zápisu: 4. října 2001
 Sídlo: Liberec, Masarykova 741/26, PSČ 46001

[Výpis platných](#) [Úplný výpis](#) [Sbírka listin](#)

Zdroj: Internetový portál Ministerstva spravedlnosti České republiky

Ve sbírce listin jsou uloženy povinně zveřejňované účetní závěrky.

Obrázek 10: Sbírka listin

Veřejný rejstřík a Sbírka listin

Sbírka listin
Petr Paleček - PALEC Vytisknout

[← Zpět na výsledky hledání](#)

Základní identifikační údaje

Spisová značka: A 13714 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem
Obchodní jméno: Petr Paleček - PALEC
Identifikační číslo: 684 48 198 (viz [obchodní rejstřík](#))

Adresa

Sídlo společnosti: Liberec, Masarykova 741/26, PSČ 46001

Přehled listin

Číslo listiny	Typ listiny	Vznik listiny	Došlo na soud	Založeno do SL	Stránek
A 13714/SL5/KSUL	účetní závěrka [2014]	10.3.2015	10.3.2015	10.3.2015	3
A 13714/SL4/KSUL	účetní závěrka [2012]	1.3.2013	30.12.2013	6.1.2014	4
A 13714/SL3/KSUL	účetní závěrka 2011	20.3.2012	30.10.2012	31.10.2012	4
A 13714/SL2/KSUL	účetní závěrka 2010	20.3.2012	30.10.2012	31.10.2012	4
A 13714/SL1/KSUL	účetní závěrka 2009	20.3.2012	30.10.2012	31.10.2012	4

Zdroj: Internetový portál Ministerstva spravedlnosti České republiky

Podoba zveřejněných účetní závěrek je shodná s účetní závěrkou poskytnutou finančnímu úřadu. Jedná se o přílohu k daňovému přiznání vzorově uvedenou na obrázcích č.5 a č.6 prezentovaných v kapitole 6.2 Pohled státních úřadů. Účetní závěrky jsou digitálně zpracované. Důležitost sbírky listin je možno dokumentovat i na skutečnosti, že do sbírky listin vkládají dokumenty prostřednictvím soudu například také exekutoři. Aktivním sledováním sbírky listin lze včas předejít budování větších obchodních vazeb s problematickým subjektem.

7 Závěr

V teoretické části práce byly shrnuty základní principy vedení daňové evidence a účetnictví, přičemž bylo nutno využít jako zdroj informací mimo povinné zákonné normy také publikace a tiskoviny z různých zdrojů a od různých autorů. Interpretace jednotlivých kroků ke změně evidence ekonomické činnosti je od těchto autorů srozumitelnější.

V praktické části práce byla implementována teoretická část na praktický příklad společnosti paní Evy, přičemž došlo k využití získaných teoretických znalostí k vyřešení skutečného případu u reálné společnosti. Při tvorbě této diplomové práce bylo nutno projít mnoho dokumentů a konzultovat některé části procesu přechodu z daňové evidence na účetnictví i s paní Evou. Její dlouholeté zkušenosti z obchodní činnosti byly i pro tuto vlastní práci velkým přínosem.

Nejzajímavější záležitostí, která z rozboru přechodu z daňové evidence na účetnictví vyplynula, je daňový dopad. Obecně se nejvíce diskutuje, že je přechod daňovou zátěží pro daňový subjekt. Zároveň to má být hlavní důvod, proč raději zůstane daňový subjekt u vedení daňové evidence. Paní Evě se daňový základ v prvním roce naopak snížil a u položek, které by v daňové evidenci zdanila během následujícího jednoho roku, dokonce získala odklad zdanění až na devět let.

Další předpokládaná nevýhoda v podobě zvýšené administrativní zátěže přechází na externí účetní firmu. Vlastní zdražení těchto služeb v důsledku změny na účetnictví není tak výrazné. Naopak po přechodu bude mít paní Eva výrazně lepší přehled o své obchodní činnosti a může tak včas efektivně plánovat její vývoj. Za jistý bonus přechodu lze považovat úspěšnější prezentaci společnosti paní Evy v očích bankovních ústavů a stávajících či budoucích klientů.

Paní Eva se v průběhu tvorby diplomové práce o celý proces velmi zajímala a některé výstupy se pro ni staly pozitivním překvapením. Její počáteční obava ze změny byla rozpuštěna v paragrafech a i když je stále na začátku, vidí už finální plánovanou podobu velmi ostře a jasně.

Paní Eva je simulací přechodu velmi mile překvapena a o změně velmi reálně uvažuje pro zdaňovací období 2016.

Použitá literatura

Oficiální dokument:

Česko. Vyhláška č. 500/2002 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zák. č. 563/1991

Sb. o účetnictví

Česko. Zákon č.586/1992 Sb. o daních z příjmu

Česko. Zákon č.563/1991 Sb. o účetnictví

Knižní publikace:

CARDOVÁ Z.: *Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele, 2. Aktualizované vydání.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 158 s. ISBN 978-80-7357-502-1.

CARDOVÁ Z.: *Majetek v daňové evidenci.* Praha: Wolters Kluwer, 2009, 136 s. ISBN 978-80-7357-431-4.

DUŠEK J.: *Převod daňové evidence na vedení účetnictví.* 6.vyd. Praha: Grada, 2008, 127 s. ISBN 978-80-247-2387-7.

DUŠEK J., SEDLÁČEK J.: *Daňová evidence podnikatelů 2015.* Praha: Grada, 2015, 136 s. ISBN 978-80-247-5436-9.

KLESTIL J.: *Daňová evidence 2014 komplexní řešení.* Praha: Anag, 2014, 344 s. ISBN 978-80-7263-863-5.

KOLÁŘOVÁ M.: *Velká kniha podnikání.* Praha: Rubico, 2013, 184 s. ISBN 978-80-7346-157-7.

PILÁTOVÁ, J.: *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ.* Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-723-2.

SEDLÁČEK J.: *Daňová evidence podnikatelů 2012.* 9. vyd. Praha: Grada, 2012, 127 s. ISBN 978-80-247-4174-1.

STROUHAL, J.: *Účetnictví 2012: Velká kniha příkladů.* Brno: Computer Press, 2012, 760 s. ISBN 978-80-265-0008-7.

ŠTOHL P.: *Daňová evidence – praktický průvodce*. Praha: Štohl, 2013, 144 s. ISBN 978-80-8723-757-1

ŠTOHL P.: *Učebnice Účetnictví I. díl 2014*. Praha: Štohl – Vzdělávací středisko Z, 2014, 176 s. ISBN 978-80-87237-69-4

Periodika a časopisy:

ÚČETNÍ TIP. Praha: Verlag Dashöfer

ÚČETNICTVÍ. Praha: Bilance s.r.o.

Elektronické zdroje:

Kadlec M., 2014. Přejít z daňové evidence na účetnictví a naopak. *Portál Pohoda* [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi-a-naopak/>

Vychopeň J., 2007. Zásoby u podnikatelů z účetního a daňového pohledu. *Daňáři online* [online]. [cit. 2007-10-04]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2665v3431-zasoby-u-podnikatelu-z-ucetniho-a-danoveho-pohledu/>

Murthy, Guruprasad. *Financial Accounting*. Mumbai, IND: Himalaya Publishing House, 2009. ProQuest ebrary. Web. 4 January 2016. Dostupné z: <http://site.ebrary.com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/reader.action?docID=10415558&ppg=1>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdíly obou typů vedení evidence ekonomické činnosti	6
Tabulka 2: Rozvaha.....	19
Tabulka 3: Třídění a evidence nehmotného majetku	24
Tabulka 4: Třídění a evidence hmotného majetku.....	25
Tabulka 5: Použití oceňovací metody v členění podle druhu majetku	30
Tabulka 6: Vývoj obratu v posledních deseti letech 2005-2014 (v tis. Kč)	39
Tabulka 7: Vývoj zisku v posledních deseti letech 2005-2014 (v tis. Kč).....	39
Tabulka 8: Vývoj hrubé mzdy a odměn z dohod v letech 2012-2015 (v Kč)	40
Tabulka 9: Vývoj odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014 (v tis. Kč).....	42
Tabulka 10: Počáteční stav pokladny v účetnictví (Kč, EUR)	44
Tabulka 11: Počáteční stav bankovních účtů v účetnictví (Kč, EUR, USD)	44
Tabulka 12: Seznam dlouhodobého majetku v Kč	45
Tabulka 13: Počáteční stav dlouhodobého majetku v účetnictví (Kč).....	46
Tabulka 14: Seznam drobného majetku v Kč	47
Tabulka 15: Počáteční stav drobného majetku v účetnictví (Kč)	47
Tabulka 16: Stav zásob zboží v Kč	48
Tabulka 17: Počáteční stav zboží v účetnictví (Kč).....	49
Tabulka 18: Stav pohledávek (Kč, EUR)	49
Tabulka 19: Počáteční stav pohledávek v účetnictví (Kč, EUR).....	50
Tabulka 20: Stav závazků (Kč, EUR)	51
Tabulka 21: Počáteční stav závazků v účetnictví (Kč, EUR).....	51
Tabulka 22: Počáteční stav závazku z titulu daně z příjmu v účetnictví v Kč	52
Tabulka 23: Počáteční stav závazku z titulu daně z přidané hodnoty v účetnictví v Kč.....	52
Tabulka 24: Počáteční stav závazku z titulu daně ze závislé činnosti v účetnictví v Kč	52
Tabulka 25: Počáteční stav závazku z titulu daně silniční v účetnictví v Kč	53
Tabulka 26: Počáteční stav přijatých záloh v účetnictví v Kč	53
Tabulka 27: Počáteční stav poskytnutých záloh v účetnictví v Kč	54
Tabulka 28: Počáteční stav dlouhodobých úvěrů v účetnictví v Kč	54
Tabulka 29: Počáteční stav závazků z titulu mezd v účetnictví v Kč	55
Tabulka 30: Počáteční stav závazků z podnikání OSVČ v účetnictví v Kč	56
Tabulka 31: Převodový můstek pro převod z daňové evidence na účetnictví v Kč	57
Tabulka 32: Počáteční rozvaha AKTIVA k 01.01.2015 v Kč	59

Tabulka 33: Počáteční rozvaha PASIVA k 01.01.2015 v Kč.....	60
Tabulka 34: Počáteční stavy účtů v hlavní knize pro rok 2015	61
Tabulka 35: Seznam položek ovlivňujících při přechodu na účetnictví základ daně	63

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj obrátu v letech 2000-2014 (v tis. Kč)	38
Graf 2: Vývoj zisku v letech 2000-2014 (v tis. Kč).....	39
Graf 3: Vývoj hrubé mzdy a odměn z dohod v letech 2012-2015 (v Kč)	40
Graf 4: Úhrn odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014 (v tis. Kč).....	41
Graf 5: Poměrové zastoupení odvodů do státního rozpočtu v letech 2005-2014	41

Seznam obrázků

Obrázek 1: Daňové přiznání - výpočet základu daně při vedení daňové evidence.....	66
Obrázek 2: Daňové přiznání - položky snižující základ daně	67
Obrázek 3: Dílčí část přiznání k dani z příjmů fyzických osob	67
Obrázek 4: Daňové přiznání - výpočet základu daně při účetnictví	68
Obrázek 5: Výkaz zisků a ztrát v tis. Kč	69
Obrázek 6: Rozvaha v tis. Kč	70
Obrázek 7: Výpis z živnostenského rejstříku	72
Obrázek 8: Výpis z ARES	73
Obrázek 9: Výpis z obchodního rejstříku	75
Obrázek 10: Sběrka listin	75

Seznam příloh

Příloha č. 1 Účtový rozvrh podnikatelky Evy

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

013 - Software

019 – Jiný dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – Stavby

021.001 – Stavby

022 – Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí

022.001 – Samostatné movité věci – automobily

022.009 – Samostatné movité věci – ostatní

029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

029.001 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek – telefony

029.002 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek – nábytek

029.003 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek – počítače

029.009 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek – jiné vybavení

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 – Pozemky

031.001 – Pozemky

**04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný
dlouhodobý finanční majetek**

042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

073 – Oprávky k softwaru

079 – Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 – Oprávky ke stavbám

081.001 – Oprávky – stavby

082 – Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmot. movitých věcí

- 082.001 – Oprávky – automobily
- 082.009 – Oprávky – ostatní
- 089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku
- 089.001 – Oprávky – telefony
- 089.002 – Oprávky – nábytek
- 089.003 – Oprávky – počítače
- 089.009 – Oprávky – jiné vybavení

Účtová třída 1 – ZÁSoby

11 – Materiál

- 112 – Materiál na skladě

13 – Zboží

- 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
- 132.001 – Zboží na skladě – rohože
- 132.002 – Zboží na skladě – termofory
- 132.003 – Zboží na skladě – rukavice
- 132.004 – Zboží na skladě – podložky
- 132.009 – Zboží na skladě – ostatní zboží
- 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby
- 153 – Poskytnuté zálohy na zboží

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A KRÁTKODOBÉ BANKOVNÍ ÚVĚRY

21 – Peníze

- 211 – Pokladna
- 211.001 – Pokladna – Kč
- 211.002 – Pokladna – EUR
- 213 – Ceniny

22 – Účty v bankách

- 221 – Bankovní účty
- 221.010 – Běžný účet – GE Kč
- 221.020 – Běžný účet – GE EUR
- 221.030 – Běžný účet – GE USD

221.041 – Multiměnový účet – Citfin Kč

221.042 – Multiměnový účet – Citfin EUR

221.043 – Multiměnový účet – Citfin USD

23 – Krátkodobé bankovní úvěry

231 – Krátkodobé bankovní úvěry

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 – Odběratelé

311.001 – Odběratelé – Kč

311.002 – Odběratelé – EUR

311.003 – Odběratelé – USD

314 – Poskytnuté provozní zálohy

314.001 – Poskytnuté zálohy – elektřina

314.002 – Poskytnuté zálohy – voda

315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

321 – Dodavatelé

321.001 – Dodavatelé – Kč

321.002 – Dodavatelé – EUR

321.003 – Dodavatelé – USD

324 – Přijaté provozní zálohy

324.001 – Přijaté zálohy – zboží

325 – Ostatní závazky

325.001 – Penzijní připojištění - mzdy

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

331.001 - Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

336.001 – Sociální zabezpečení – mzdy

336.002 – Zdravotní pojištění – mzdy

336.003 – Důchodové spoření – mzdy

336.004 – Sociální zabezpečení – OSVČ

336.005 – Zdravotní pojištění - OSVČ

34 – Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

341.001 – Daň z příjmů fyzických osob

342 – Ostatní přímé daně

342.001 – Daň ze závislé činnosti

342.002 – Daň srážková

343 – Daň z přidané hodnoty

343.001 – Daň z přidané hodnoty – platby FÚ

343.100 – DPH na výstupu

343.200 – DPH na vstupu

345 – Ostatní daně a poplatky

345.001 – Daň silniční

345.002 – Daň z nemovitosti

345.003 – Daň z nabytí nemovitosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

374 – Pohledávky z pronájmu

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

38 – Přejícné účty aktiv a pasiv

381 – Náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 – Opravná položka k pohledávkám

395 – Vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

43 – Výsledek hospodaření

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 – Rezervy

451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů

459 – Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé bankovní úvěry

461 – Bankovní úvěry

47 – Dlouhodobé závazky

474 – Závazky z pronájmu

479 – Jiné dlouhodobé závazky

479.001 – Ostatní závazky – Home Credit

49 – Individuální podnikatel

491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

50 – Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

501.001 – Režijní materiál

501.002 – Kancelářské potřeby

501.011 – Ochranné pomůcky

501.021 – Drobný majetek

501.031 – Pohonné hmoty

501.032 – Výdaje na automobily

501.999 – Daňově neuznatelné výdaje

502 – Spotřeba energie

502.001 – Spotřeba elektrické energie

502.002 – Spotřeba vody

502.003 – Spotřeba plynu

503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek

504 – Prodané zboží

504.001 – Prodané zboží – rohože

504.002 – Prodané zboží – termofory

504.003 – Prodané zboží – rukavice

504.004 – Prodané zboží – podložky

504.009 – Prodané zboží – ostatní zboží

51 – Služby

511 – Opravy a udržování

511.001 – Opravy – nemovitost

511.002 – Opravy – automobily

511.009 – Opravy - ostatní

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

518.001 – Telefony

518.002 – Nájem

518.901 – Účetní služby

518.902 – Notář

518.999 – Daňově neuznatelné výdaje

52 – Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

521.001 – Zaměstnanci

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

524.001 – Sociální zabezpečení – mzdy

524.002 – Zdravotní pojištění - mzdy

525 – Ostatní sociální pojištění

526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele

526.001 – Sociální zabezpečení – OSVČ

526.002 – Zdravotní pojištění - OSVČ

527 – Zákonné sociální náklady

527.001 – Penzijní připojištění - mzdy

528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky

531 – Daň silniční

531.001 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitých věcí

532.001 – Daň z nemovitých věcí

538 – Ostatní daně a poplatky

538.001 – Daň z nabytí nemovitosti

54 – Jiné provozní náklady

541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

542 – Prodaný materiál

543 – Dary

544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

545 – Ostatní pokuty a penále

546 – Odpis pohledávky

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody z provozní činnosti

**55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky
provozních nákladů**

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

551.001 – Odpisy 1. odpisová skupina

551.002 – Odpisy 2. odpisová skupina

551.003 – Odpisy 3. odpisová skupina

551.004 – Odpisy 4. odpisová skupina

551.005 – Odpisy 5. odpisová skupina

551.009 – Odpisy - ostatní

552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

56 – Finanční náklady

562 – Úroky

562.001 – Úroky Kč

562.002 – Úroky EUR

562.003 – Úroky USD

563 – Kursové ztráty

563.001 – Kursové ztráty EUR

563.002 – Kurzové ztráty USD

568 – Ostatní finanční náklady

58 – Mimořádné náklady

581 – Náklady na změnu metody

582 – Škody

584 – Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv

588 – Ostatní mimořádné náklady

589 – Tvorba a zúčtování opravných položek v mimořádné činnosti

59 – Daně z příjmů a převodové účty a rezerva na daň z příjmů

591 – Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná

595 – Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 – VÝNOSY

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

602 – Tržby z prodeje služeb

604 – Tržby za zboží

604.001 – Tržby za zboží – rohože

604.002 – Tržby za zboží – termofory

604.003 – Tržby za zboží – rukavice

604.004 – Tržby za zboží – podložky

604.009 – Tržby za zboží – ostatní zboží

62 – Aktivace

621 – Aktivace materiálu a zboží

622 – Aktivace vnitropodnikových služeb

623 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

624 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 – Jiné provozní výnosy

641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

642 – Tržby z prodeje materiálu

644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

646 – Výnosy z odepsaných pohledávek

648 – Ostatní provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

662 – Úroky

662.001 – Úroky Kč

662.002 – Úroky EUR

662.003 – Úroky USD

663 – Kursové zisky

663.001 – Kursové zisky EUR

663.002 – Kursové zisky USD

668 – Ostatní finanční výnosy

68 – Mimořádné výnosy

681 – Výnosy ze změny metody

688 – Ostatní mimořádné výnosy

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

70 – Účty rozvahné

701 – Počáteční účet rozvahný

702 – Konečný účet rozvahný

71 – Účet zisků a ztrát

710 – Účet zisků a ztrát